

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2263
2,90€ | 29 GENER 2023

Brins d'oportunitats, empresa d'inserció de Càritas Sant Feliu de Llobregat, presta serveis, entre altres, d'acompanyament a ancians.

Una altra economia ja és realitat

L'economia social, amb 43.000 empreses a l'Estat, es compromet amb el creixement sostenible, la cura del medi ambient i de la comunitat

P 3 i 8-12

C. Simón

L'organista català
del Papa

P 38-39

ràdio estel

El matí a Ràdio Estel

amb Mercè Raga i Pol Marsà
Cada dia de 8 h a 14 h

www.radioestel.cat

SEGUEIX-NOS

Download on the
App Store

BAIXA A
Google Play

Economia social

El diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans defineix «economia» com a l'administració ordenada dels béns d'una comunitat, d'un estat, d'un establiment. Una segona accepció ens parla de l'estudi de l'administració correcta dels recursos escassos en els seus diversos usos possibles, per satisfer les necessitats humanes. Una economia que afavoreixi el desenvolupament humà és el sentit profund al qual el papa Francesc sovint es refereix per parlar-nos d'economia.

El mes d'octubre passat, el Bisbe de Roma davant de joves empresaris gallecs manifestava: «Amb els valors del treball i la pobresa, que impliquen la confiança completa en Déu i no en les coses, es pot crear una economia que reconciliï entre ells tots els membres de les diverses etapes de producció, sense que es menyspreïn mútuament, sense que es creïn injustícies més grans o es visqui una indiferència freda. D'altra banda, això no vol dir que s'estimi la misèria, la qual, al contrari, cal que sigui combatuda, i per aquest motiu, vosaltres teniu els bons instruments, com la possibilitat de crear llocs de treball, i contribuir així a dignificar el proïsme.»

En el primer pla d'aquesta setmana posem en valor l'economia social, que s'ha demostrat que és perfectament possible. El periodista Joan Andreu Parra segueix el rastre de diferents exemples reals com Moda-Re, un projecte tèxtil promogut per Càritas. Aquesta experiència va començar l'any 2019 i avui s'ha estès a diferents punts de la geografia espanyola. En aquest temps, s'ha convertit en l'operador més important en la recollida i reciclatge de roba usada a l'Estat. Dona feina a 1.200 treballadors, la meitat dels quals són persones en situació o risc d'exclusió social.

En conversa amb la secretària general de Càritas espanyola, Natalia Peiro, la portaveu de l'entitat social d'Església ens recorda que «ni les estructures, ni les organitzacions que els homes creen són bones o dolentes en si mateixes» i afegeix que «només depèn de com fem economia, de com desenvolupem les nostres activitats econòmiques». Les activitats econòmiques, que es poden convertir en activitats nocives, també poden ser instruments útils perquè les persones puguem satisfer plenament les nostres necessitats i així exercir completament els nostres drets.

Contingut

-
- 03**
Editorial
 - 05**
La setmana
 - 06**
Opinió
 - 08**
En primer pla
 - 13**
Vida eclesial
 - 25**
Anàlisi
 - 27**
Reportatge
 - 30**
Carta dominical
 - 32**
Bíblia
 - 34**
Litúrgia
 - 36**
Societat
 - 38**
Cultura
 - 46**
Agenda
 - 47**
Des del carrer

Mons. Sergi Gordo presideix la festa del Sinulog, Sant Infant de Cebú, a Barcelona

PÀGINA 20

27-29
Ramon Bufi, rector de Roda de Ter

El llibre de Georg Gänswein sobre Benet XVI

PÀGINA 16-17

Jaume Sayrach, in memoriam

PÀGINA 22

47
P. Kalil Jaar, director de Missatgers
de la Pau al Pròxim Orient

La setmana en tuits

MONTSE JIMÉNEZ
@MONTERRATJIMVI

Docència i formació Vedruna Catalunya Educació

Ho heu observat? Els i les adolescents per les vacances han dormit poc, molt poc, massa poc. El FIFA i derivats, Netflix, Reels, TikTok... el problema no és l'escola. És el lleure. El temps invertit només en pantalles que els engoleixen i enganxen. Tenim feina

ELENA POSTIGO
@POSTIGOELENA

Professora de Filosofia i Bioètica

El cor d'una vida humana mereix ser escoltat per la seva mare. No oferir-li aquesta possibilitat podria afectar la vida del seu fill i privar la mare d'informació rellevant per obrar amb total llibertat i decidir amb consentiment informat

ANNA PLANS
@ANNAPLANS

Presidenta Associació de Consumidors de Mitjans Audiovisuals de Catalunya

Nens i nenes han normalitzat la hipersexualització a través del que veuen: sèries, *realities*, cançons, publicitat, videoclip, videojocs, pornografia, etc. Les persones tenim neurones mirall i exposar-nos de forma repetida a un tipus de conducta ens fa aprendre-la

GREGORIO LURI
@GREGORIOLURI

Pedagog

He estat a l'església de Santa Anna de Barcelona, on es dona de menjar al qui té fam en un preciós claustre gòtic. No hi ha millor restaurant en tota la ciutat

ELENA FERNÁNDEZ
@POVERELLACM

Professora de Religió

Ha estat increïble veure la cara d'estupefacció d'un alumne de 2n d'ESO en saber que vaig a missa cada dia: «Com? Cada dia? Però no són únicament els diumenges?» «Sí, tots els dies, i us convido a provar l'experiència. No us en penedireu!», la meva resposta

Escoltat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Formació pastoral

Les 58enes Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldeusa, el 17 i el 18 de gener a Premià de Dalt, han tractat la fe en relació amb la raó i la cultura. El vicari auxiliar de l'Opus Dei i primer ponent, Mariano Fazio, en una entrevista al programa *Sense distància*, va explicar que la seva exposició «va partir de la base que la fe sempre és actual, amb un magisteri, el dels últims tres papes, que respon a preguntes sobre la vida, ara que hi ha una crisi de la veritat». El sacerdot argentí, autor de més d'una vintena de llibres, va definir la secularització com «un empobriment de la cultura contemporània» sobre el sentit de la vida i com una exclusió de Déu.

En aquestes jornades pastorals, organitzades pel Centre Sacerdotal Rosselló de la Prelatura de l'Opus Dei, han participat també el degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia, Ignasi Fuster, el professor de la Universitat de Navarra José Maria Torralba i el bisbe de Solsona, Francesc Conesa, que va reivindicar una formació sòlida i pregària més intensa com a bases perquè la fe convisqui amb la pluralitat.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La dona de més edat del món, *soeur André*, filla de la Caritat, va morir el 17 de gener a la ciutat de Toló als 118 anys. La religiosa francesa pertanyia a una família protestant, però es va convertir al catolicisme i una vegada dins de l'institut de les Filles de la Caritat es va dedicar als malalts i orfes. Amb la seva mort la persona més gran de la humanitat passa a ser la catalana Maria Branyas Morera, de 115 anys i resident a Olot.

L'efemèride de la setmana

6 de febrer del 1946:

a Granollers es funda Editorial Alpina, especialista en mapes excursionistes

CONTRAPUNT

Càritas: ressituar-se crisi rere crisi

Ressituar-nos. Aquesta situació de crisi permanent ens ha obligat, ens obliga i ens obligarà a ressituar-nos contínuament. La societat ha experimentat una transformació impressionant aquests últims anys: canvis productius, econòmics, demogràfics, sociològics, i, com deia, això en una situació de crisi que ens ha deixat petja des del 2008. Ha anat canviant de nom i de motius, però els seus efectes devastadors són cada vegada més grans.

Crisi econòmica, de refugiats, la pandèmia, la guerra d'Ucraïna, els seus efectes sobre el preu de la llum, del gas, la benzina, la inflació, el preu dels aliments, de l'habitatge, de les hipoteques.

Tenir feina ja fa temps que no és garantia de tenir la vida resolta; es pot tenir feina i ser pobre fins i tot per a persones del que abans en

dèiem classe mitjana, evidentment ser a l'atur encara castiga més.

L'exclusió social afecta majoritàriament famílies amb fills, persones soles, migrants amb irregularitat sobrevinguda, joves que són a l'atur o que busquen feina. El panorama és desolador. Però enmig d'aquestes crisis que no ens han donat treva i que han obert un esvoranc de desigualtats, sempre hi ha hagut una mà estesa: la de Càritas. Sempre hi són, i s'han ressituat davant de tots aquests canvis totes les vegades que ha calgut, detectant mancances, denunciant injustícies, acollint amb calidesa, movent-se amb l'agilitat que no tenen les administracions.

No sembla pas que la pandèmia ens hagi fet millors, la política continua supeditada a l'economia, a les grans xifres econòmiques. I

XAVIER GRASET I FORASTÉ
Periodista. Director de Més324

aquests grans resultats aixafen la ciutadania. El 2021 Càritas va atendre 241.864 persones, que viuen a 98.797 llars de Catalunya, 12% més que el 2019, abans de la pandèmia, segons les dades de la seva memòria.

Ja hi pot haver anuncis de plans de xoc, diners d'Europa, bitllets de franc, els IVA congelats uns mesos, mesures per als preus dels lloguers, que no deixen de ser pal·liatives i que acostumen a arribar tard. Però no s'acaba d'anar a l'arrel. Càritas fa anys que denuncia que aquestes problemàtiques ja no són conjunturals sinó estructurals.

Tenir feina ja fa temps que no és garantia de tenir la vida resolta

MN. JUAN MANUEL BAJO LLAURADÓ
Director-coordinador de SIPS-Catalunya

L'inici del nou any em porta a reflexionar sobre la interrelació entre la Pastoral de la Salut i la Bioètica, arran de la preparació d'una jornada de reflexió sobre els serveis religiosos hospitalaris i la situació de la donació d'òrgans provinents d'una eutanàsia.

Em sembla important destacar dos motius de reflexió. El primer seria la preparació d'aquesta jornada que em serveix d'esperó per aprofundir en tots dos mons: la Pastoral de la Salut i la bioètica que porten a acostar-se al món del sofriment humà. I un segon motiu seria el d'intentar establir una manera d'articular, sense estridències, l'ètica i la religió, o la bioètica i la Pastoral de la Salut, sense oblidar-nos que la realitat en la qual es mouen aquestes dues disciplines

PUNT DE VISTA

Pastoral de la Salut i bioètica van de la mà

és una societat amb una pluralitat de valors que ens obliguen a un continu diàleg entre ciència i fe.

Els avenços de la bioètica ens presenten desafiaments. I els cristians, tal com ens recorda el papa Francesc, «hem de respondre» amb «un discerniment encara més profund», sense «amagar el cap com l'estruç» (vídeo Papa: *Resposta cristiana als reptes de la bioètica*, de 8 de març de 2022).

Evidentment que la ciència està contínuament progressant i avui dia la bioètica ens planteja una sèrie de problemes als quals hem de respondre, sense cap mena de por,

Es tracta de protegir tant la dignitat humana com el progrés

«però sempre des del Magisteri de l'Església en referència a les qüestions suscidades pel progrés biomèdic i el canviant *ethos* cultural» (Pontificium Consilium pro Valetudine Operarium, n. 5 *Nova carta als agents sanitaris*; 2017).

Aquests avenços o actuacions biotecnològiques s'han d'emprar sense perdre de vista el respecte a la dignitat humana. Amb aquesta premissa hem de comprendre que els canvis profunds que es produeixen en l'àmbit sanitari han de ser discernits encara amb més cura i reflexió, ja que no es tracta de frenar el progrés tecnològic. No, cal acompanyar-lo. Es tracta de protegir tant la dignitat humana com el progrés. És a dir, no es pot pagar el preu de la dignitat humana pel progrés.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La Candelera i la llum de la fe

El proper dia 2 de febrer, quaranta dies després del naixement de Jesús, celebrem la festa de la Presentació del Senyor, coneguda popularment com la festa de la Candelera per la processó amb candeles, amb què se simbolitza Crist com a «llum de les nacions». És una festa antiga i originària de l'Església de Jerusalem, en la qual commemorem aquell fet que narra l'Evangeli de sant Lluc (Lc 2,22-40). Maria i Josep amb l'infant Jesús van al temple per complir els preceptes de la Llei de Moisès sobre la purificació de les mares i la presentació dels fills primogènits al Senyor.

En el temple va tenir lloc la trobada amb dues persones consagrades al servei de Déu: la profetessa Anna, que parlava d'aquell infant a tots els qui esperaven el Messies, i l'ancià Simeó, que va proclamar que aquell Infant era la llum per a tots els pobles. Moguts per l'Esperit Sant, vingueren al temple els sants ancians Simeó i Anna. Il·luminats pel mateix Esperit, reconegueren el Senyor amb alegria. Nosaltres, com sant Simeó i santa Anna, moguts per l'Esperit Sant, anem a la casa de Déu a l'encontre de Crist. Allí el trobarem i el reconeixem quan partim el pa eucarístic, tot esperant el seu retorn gloriós.

En la litúrgia d'aquesta festa demanem a Déu, que és la font i l'origen de tota llum, que ens ajudi a reconèixer Jesús. Ell és la llum revelada a les nacions, Ell és la claror que il·lumina els nostres passos per seguir el camí del bé. És per això que us convido a fer vostra

una pregària bellíssima del cardenal John-Henry Newman (1801-1890) titulada *Conduïu-me, dolça Llum*, que comença així: «Conduïu-me, dolça Llum, a través de les tenebres que m'encerclen, ¡conduïu-me, Vós, sempre més endavant! La nit és fosca i soc lluny de la meva llar. ¡Conduïu-me, Vós, sempre més endavant! ¡Guieu els meus passos! No demano pas veure el paisatge llunyà, un sol pas em basta.»

Amb motiu de la festa de la Presentació del Senyor, l'Església celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada, que enguany té com a lema: «La vida consagrada, caminant en esperança.» Amb aquest lema es vol posar en relleu la labor de tants germans i germanes nostres, que des de la seva vida entregada a Déu caminen amb nosaltres. Ells, amb entrega i amor a Déu, mostren al món l'esperança i la bellesa de l'Evangeli.

Voldria acabar amb una paraula d'agraïment dirigida a tots els consagrats i consagrades de la nostra arxidiòcesi. Us agraeixo de tot cor la vostra fidel consagració a Déu. Gràcies per renovar-la dia a dia, gràcies per mostrar el rostre amorós de Jesucrist amb la vostra radicalitat evangèlica. Tant de bo que ens puguem trobar per participar tots junts en la celebració de l'Eucaristia que, si Déu vol, celebrarem el proper dijous 2 de febrer a la nostra catedral, a les 19.15 hores. Ens aplegarem moguts per l'Esperit per donar gràcies a Déu i pregar per vosaltres.

De la primacia del capital a la centralitat de les persones

**L'economia social, amb el cooperativisme
com a insígnia, es reivindica com a alternativa
justa i sostenible al creixement liberal**

Lluís Català

Ecosol és una empresa d'inserció de Càritas diocesana de Girona que, entre altres, presta serveis de missatgeria sostenible.

JUAN ANTONIO PEDREÑO
«S'està plantejant un altre model, amb tota una sèrie de valors i compromisos de responsabilitat social, solidaritat, atenció a les persones, reducció de les desigualtats»

El papa Francesc no menciona el mot *capitalisme* en el seu magisteri, però se li entén tot quan diu que «en el món d'avui persisteixen nombroses formes d'injustícia, alimentades per visions antropològiques reductives i per un model econòmic basat en els guanys, que no dubta a explotar, descartar i fins i tot matar l'home» (conferència *Els Drets Humans en el món contemporani: conquestes, omissions, negacions*, Roma 10/12/2018). Òbviament, el Pontífex i molts altres actors rellevants consideren que el sistema econòmic vigent ha de reorientar-se per no continuar alimentant la desigualtat creixent, la pobresa i l'exclusió.

«Perquè el sistema econòmic deixi de ser injust, cal que modifiqui l'objectiu actual, que utilitzi les eines de gestió a favor del desenvolupament ple de totes les persones que habitem el món», defensa Natalia Peiro, secretària general de Càritas espanyola. Així doncs, davant l'enèsima crisi del capitalisme altres maneres d'entendre i desenvolupar l'economia s'obren pas, com l'economia social i solidària amb una trajectòria de més de 100 anys i que representa el 10% del PIB a l'Estat espanyol, amb més de 43.000 empreses que ocupen 2,5 milions de treballadors.

Dins d'aquesta amalgama, a més de cooperatives (que en són l'eix ver-

tebrador, amb 17.000) podem trobar societats laborals, empreses d'inserció, centres especials d'ocupació (on treballen persones amb discapacitat), mutualitats... «S'està plantejant un altre model molt diferent del del capitalisme, amb tota una sèrie de valors i compromisos de responsabilitat social, solidaritat, atenció a les persones, reducció de les desigualtats», explica Juan Antonio Pedreño, cooperativista i president de la Confederació Espanyola de l'Economia Social (CEPES) i de Social Economy Europe, en declaracions a l'espai *Lleivat dins la pasta* de Ràdio Estel.

Precisament, el caràcter democràtic d'aquestes societats marca la diferència respecte una empresa capitalista: «En les empreses d'economia social més del 51% del capital està en mans dels treballadors i, per tant, són autogestionades. Aquest compromís de les persones amb el seu propi projecte empresarial permet que sempre hàgim estat per sobre del 85% d'ocupació fixa. Això s'ha notat especialment en temps difícils (com ha estat la irrupció del Covid o la crisi del 2008), en què no s'ha perdut ocupació», destaca Pedreño.

Fent autocrítica, Pedreño admet que «ens costa cooperar entre empreses per tal de créixer i tenir una

mida més competitiva. Tot i que hi ha grans grups com Consum, Hermandad Farmacéutica del Mediterráneo o Mondragón». És precisament aquest creixement el que podria derivar en una pèrdua de contacte amb els principis que tenia l'empresa quan va néixer i que es pot contrarestar «amb una formació permanent sobre el model d'empresa on s'està».

Arizmendiarieta i Mondragón

Si ens aturem una mica, els valors de l'economia social tenen *ressonàncies evangèliques*. No en va, molts eclesiàstics i laics han estat darrere d'iniciatives cooperatives pioneres com José María Arizmendiarieta. Aquest sacerdot arribava el 1941 al poble guipuscoà de Mondragón, on va fundar la que avui és l'agrupació de cooperatives més gran del món (Fagor, Eroski, Orbea, Lagun Aro, Maier, Universitat de Mondragón o Caja Laboral Kutxa), amb 80.000 llocs de treball directes i unes vendes internacionals del 73% (opera a 150 països).

«Arizmendiarieta era un home que portava el pensament a l'acció. Impartia classes a joves de Formació Professional i els feia veure que ser un simple obrer al servei del poder i del capital no era digne. Va ensenyar-los que el treballador no ha de ser merament un funcionari, sinó que ha de ser responsable. En aquest aspecte, ha de ser obrer i empresari al mateix temps», recorda Pako Etxebeste, sociòleg, capellà diocesà a Guipúscoa i patró de la Fundació Arizmendiarieta.

Etxebeste considera que «democratitzar l'economia i l'empresa no és fàcil, fins i tot en les cooperatives. El repte és que n'hi hagi de noves i impulsar el model participatiu d'empresa. Si oblidàvem l'antropologia, l'ètica i els valors d'Arizmendiarieta i els seus primers col·laboradors, s'estaria perdent molt». Precisament, s'acaben de segregar de la corporació Mondragón dues de les cooperatives amb major creixement (Ulma i Orona, 11.000 treballadors i 1.700 M€ de facturació anual) i fan plenament actual un pensament del fundador: «La tomba del cooperativisme pot ser l'esperit burgès que no és res més que la prevalença de l'esperit

de comoditat, d'egoisme tancat o de simple vegetar a l'emparedat d'èxits passats i potser aliens.»

Des de Càritas espanyola estan convençuts que «les empreses tenen un paper decisiu a l'hora de generar no només riquesa sinó també valor social. Però per poder dur a terme aquesta funció és fonamental que tot el teixit productiu i empresarial, a través d'una profunda reflexió, aconseguixi veure's a si mateix com a agent que té cura de la societat on opera i a la qual pertany», indica Peiro. Per això, impulsen l'economia social i solidària i s'han convertit en l'última dècada en la promotora d'empreses d'inserció més gran de l'Estat espanyol amb 2.225 llocs de treball i 252 línies de negoci l'any 2021.

N'és un exemple, Moda-Re, un projecte tèxtil confederal de les Càritas engegat el 2019 (vegeu requadre). En aquests quatre anys, s'ha convertit en l'operador més gran en la recollida i el reciclatge de roba usada a l'Estat i un dels principals de tot el sud d'Europa. El 2022 va assolir 1.200 llocs de treball, dels quals més de la meitat estan ocupats per dones, mentre que el 48% es reserva a persones en situació o risc d'exclusió social.

El somni de Francesc

En la seva dècada de govern, el papa Francesc ha parlat molt d'economia, una de les palanques fonamentals per fer aquest món més habitable i ha qüestionat el model de creixement. «Ens toca viure una època amb desequilibris econòmics i socials notoris. En aquest context, és urgent proposar una economia adequada per contribuir a resoldre les grans problemàtiques que vivim a escala mundial», va instar el 17 d'octubre passat a un grup de joves empresaris gallecs.

«La conversió econòmica serà possible quan visquem una conversió del cor; quan siguem capaços de pensar més en els necessitats; quan aprenguem a avantposar el bé comú al bé individual; quan entenguem que la carestia d'amor i justícia en les nostres relacions és conseqüència d'una distracció de la nostra relació amb el Creador, i això repercuteix també en la nostra casa comuna», va recordar-los. I va

PAKO ETXEBESTE
«Arizmendiarieta va impartir classes als joves de Mondragón i va ensenyar-los que el treballador no ha de ser merament un funcionari, sinó que ha de ser responsable»

NATALIA PEIRO
«Les empreses tenen un paper decisiu a l'hora de generar no només riquesa sinó també valor social»

ses dins el moviment que lluiten contra el model industrial de l'agricultura, l'explotació de persones en el treball...», relata Bernat Sellarès, filòsof i economista, coordinador d'EdF, en declaracions al programa *Taula compartida*, de Ràdio Estel.

Nous horitzons

Els governs estatal i europeu estan apostant per fer créixer el model de l'economia social destinant-hi partides pressupostàries. En particular, el maig passat es va aprovar un PERTE (Projectes Estratègics per a la Recuperació i Transformació Econòmica) de l'Economia Social i de les Cures amb un finançament de 800 M€, provinents dels fons europeus Next Generation. Ara bé, els representants de l'economia social reclamen que «no s'estan aplicant les clàusules socials (igualtat, ocupació fixa, equitat...) en la contractació pública o bé són tèbies i tampoc s'estan fent les reserves de contractes per aquestes empreses», segons Pedreño.

El propòsit no dissimulat de l'economia social és crear escola i anar *convertint* les empreses convencionals en empreses responsables i compromeses amb la sostenibilitat i l'equitat. «L'aposta per la sostenibilitat (social, mediambiental i econòmica), no és una moda, ha vingut per quedar-s'hi. La dignitat humana es tradueix en ocupació estable, qualitat de vida, apostar per l'interès col·lectiu i no particular. Les empreses ho han de traduir en la seva acció diària», conclou Pedreño.

animar-los «a seguir transformant amb creativitat el rostre de l'economia, perquè estigui més atenta als principis ètics (cf. *Laudato Si'*, 189) i no us oblideu que la vostra activitat està al servei de l'ésser humà, no només d'uns quants sinó de tots, especialment dels pobres (...) Aquesta és una virtut de la qual no es parla gaire quan es fan classes d'economia: el bon economista, el bon empresari, té cura».

De fet, el moviment Economia de Francesc (EdF), impulsat pel Papa, representa una rèplica teòrica i pràctica a les tesis neoliberals: «És un moviment revolucionari que convoca els joves que vulguin donar un nou impuls a l'economia. Amb dues dimensions: en l'àmbit teòric, els models econòmics que expliquem a les universitats i que imperen no expliquen la realitat i converteixen la persona en mera acumuladora de beneficis, això acaba assecant el cor humà. Són models col·lapsats i fruit d'altres temps. S'estan creant nous models que poden aportar una dimensió més humana. Pel que fa a la dimensió pràctica, s'estan creant empre-

Jardiner que treballa a Brins d'Oportunitats, empresa d'inserció de Càritas diocesana de Sant Feliu de Llobregat.

Botiga Amiga de Moda Re- a Vic.

BERNAT SELLARÈS
«Els models econòmics que expliquem a les universitats i que imperen no expliquen la realitat i converteixen la persona en mera acumuladora de beneficis»

ALBERT ALBERICH
«A les nostres botigues venen cada cop més joves i gent amb sensibilització mediambiental. S'està superant l'estigmatització de comprar roba usada»

Moda Re-, canvi de paradigma per dignificar la roba usada

A l'Estat espanyol, es llencen 120.000 tones de residus en forma de roba, calçats i complements cada any, dels quals només es recupera una tercera part en els circuits de reutilització. De fet, la producció tèxtil mundial animada pel *fast fashion* (consum freqüent de roba de baixa qualitat) té un impacte mediambiental apreciable (és responsable del 20% de la contaminació d'aigua potable i del 10% de les emissions de carboni) i també sobre les condicions dels treballadors (cap de les 50 companyies de roba líders paguen salaris dignes i algunes, com la marca Shein, obliguen a fer torns de fins a 75 hores setmanals, segons l'informe *Salaris dignes*, de la campanya Roba Neta).

En aquest context, l'any 2019 neix la cooperativa d'iniciativa social Moda Re-, que aprofita l'embrió de Càritas diocesana de Barcelona i Formació i Treball, per assumir-se com un projecte confederal de totes les Càritas espanyoles. Actualment disposen de 130 botigues a 80 ciutats i 16 zones tèxtils als hipermercats Alcampo (en diuen *còrnors*), amb previsió d'arribar-ne a tenir 60. Es tracta de botigues normalitzades amb l'entorn on també es fa l'entrega social a persones i famílies derivades pels serveis socials que, a través d'un codi QR al mòbil, poden adquirir la roba que més s'adequa a les necessitats.

«Estem lluny d'homologar-nos amb molts estats europeus: a tot Espanya no arribem a 300 botigues de roba de segona mà gestionades per entitats socials, i a Anglaterra en tenen 11.000», explica Albert Alberich, director de Moda Re-. Això s'explica per una diferència cultural i pel fet d'haver començat molt més tard. «A partir de la crisi 2008-2012, nous fluxos de persones i famílies venien a les nostres botigues per una raó econòmica. Actualment, venen cada cop més joves i gent amb sensibilització mediambiental. S'està superant l'estigmatització de comprar roba usada», conclou Alberich.

El gir és copernicà, passar dels robbers de les parròquies a reutilitzar roba, donant-li un tractament mediambiental i generant llocs de feina. Actualment, 45 Càritas diocesanes tenen projectes d'inserció relacionats amb Moda Re-.

Fundació Formació i Treball

Planta de tractament tèxtil a Sant Esteve de Sesrovires. Moda Re- és un exemple d'economia circular, en donar una segona vida a la roba reciclada.

Aquesta setmana el Papa anima la unitat dels cristians, ens apropem al llibre de Georg Gänswein, Mn. Enric Termes reflexiona sobre el Sínode, la comunitat filipina celebra la festa del Sant Infant, recordem Jaume Sayrach i parlem de l'Església a Burkina Faso i Nigèria

El Papa inicia la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians amb un agraïment

Francesc confia que el camí cap a la comunió «s'afermi cada cop més»

REDACCIÓ
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va marcar l'inici de la Setmana anual de Pregària per la Unitat dels Cristians donant les gràcies a tots els que ajuden els més necessitats, en altres Esglésies i comunitats.

Ho va fer en l'audiència general del dimecres 18 de gener quan va assenyalar que «aquest camí de caritat ens aproparà cada cop més, estimant i imitant Crist Bon Pastor». A l'inici d'aquesta setmana de pregària, el Papa va convidar a pregar i treballar perquè «entre tots els creients en Crist, s'afermi cada cop més el camí cap a la plena comunió».

Uns dies abans el Pontífex havia anunciat la celebració d'una vetlla ecumènica al Vaticà, el 30 de setembre, abans de la primera sessió de l'assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes: «El camí de la unitat dels cristians i el camí de la conversió sinodal de l'Església estan vinculats», declarava.

En l'audiència general, el Papa va animar al compromís, «amb entrega i en tots els àmbits de la vida, a ser constructors de reconciliació i de pau» i va tenir, un cop més, un record cap a Ucraïna, cap a una terra «tan necessitada de proximitat, de consol i, sobretot, de pau». Amb una crida «a totes les consciències», va destacar que «no podem romandre indiferents!».

En el moment de les salutacions, el Pontífex va demanar pregàries pel P. Isaac Achi, sacerdot nigerià assassinat per un grup de bandits que, alhora, van ferir un col·laborador seu, el P. Collins: «Quants cristians pateixen la violència en la seva pròpia pell! Prequem per ells.»

No és l'únic record que el papa

© Vatican Media

Francesc ha tingut en els darrers dies per Àfrica. El Bisbe de Roma ha demanat compassió i proximitat davant l'atemptat que el 15 de gener va matar 17 persones en una església pentecostal a la República Democràtica del Congo.

També ha encarregat als fidels pregàries pel continent que visitarà aquest 30 de gener amb una peregrinació que el durà a la República Democràtica del Congo i al Sudan del Sud: «Demanem a Déu que ens doni un cor pastoral que pateixi i s'arrisqui per donar testimoni. No és només un honor, sinó també un deure portar la Paraula de Déu als qui ens han estat confiats i aquí trobem en la nostra vida quotidiana.»

Carta al poble cubà

El Papa ha enviat una carta als bisbes cubans en el 25è aniversari del viatge apostòlic de Joan Pau II a Cuba. «És un moment de gràcia i benedicció per a tots», escriu.

En la missiva, Francesc expressa el desig que «torneu a fer present en els vostres cors els gestos i les paraules» que el seu predecessor els va adreçar durant la visita: «Que ressonin amb força en el present i donin un impuls nou per continuar construint amb esperança i determinació el futur d'aquesta nació.»

PAPA FRANCESC
«El camí de la unitat dels cristians i el camí de la conversió sinodal de l'Església estan vinculats»

Francesc els recorda una de les exhortacions que els va fer Joan Pau II: «Afronteu amb fortalesa i templança, amb justícia i prudència els grans reptes del moment present; torneu a les arrels cubanes i cristianes, i feu el que estigui a les vostres mans per construir un futur cada vegada més digne i més lliure! No oblideu que la responsabilitat forma part de la llibertat. Més encara, la persona es defineix principalment per la seva responsabilitat cap als altres i davant la història.»

El Papa també els anima a tornar a la identitat pròpia, «que ha generat i continua generant la vida d'aquest país». Arrels que han florit en el testimoni de tants que «treballen i se sacrifiquen cada dia per als altres, no només pels seus familiars, sinó també pels seus veïns i amics, per tot el poble, i de manera especial per als més necessitats».

En la carta, el Papa agraeix l'exemple de col·laboració i ajuda mútua, característic del poble cubà: obert, acollidor i solidari. Exhorta a continuar caminant amb «esperança», conscients que enmig de les «adversitats i patiments, Jesús i la seva Mare Santíssima us acompanyen, us ajuden a carregar la creu i us consolen amb el goig de la resurrecció».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Signe dels temps

«Després d'haver examinat davant Déu reiteradament la meva consciència, he arribat a la certesa que, per l'edat avançada, ja no tinc forces per exercir adequadament el ministeri petrí.» Amb aquestes paraules anunciava Benet XVI la seva renúncia. En aquell moment, ens va sorprendre a la gran majoria.

No estem acostumats que algú amb cert càrrec, en llocs de responsabilitat que comporten cert poder, real o fàctic, renunciï. Segurament no se'ns poden acudir prou motius per prendre aquesta decisió. Ratzinger, però, ho va fer i amb això va possibilitar un gran exemple a l'Església i al món.

A aquest gest cal sumar la capacitat de mantenir-se en la rereguarda, saber ser al marge quan, en realitat, continues en el mateix lloc perquè, ara, tot i que de forma emèrita, el Vaticà continua sent el teu lloc, al costat del teu successor.

Amb aquest exemple hauríem d'aprendre que hi ha moments en els quals els propis límits ofereixen signes per entendre que cal deixar pas a altres persones, perquè puguin exercir les seves funcions en les institucions, en els serveis, en les famílies... allà on sigui que hem estat i continuem sent-hi, però d'una altra manera.

Quan l'edat ens ofereix aquests límits és el moment de deixar-se acompanyar, de deixar que altres persones puguin oferir-nos el suport que necessitem, alhora que oferim consell, companyia, experiència, presència... aquella saviesa que dona la vida i que no deixa d'estar present quan els límits es fan més palpables. Tant de bo sapiguem envel·lir amb aquella saviesa que Joseph Ratzinger ens ha deixat després d'un discerniment llarg davant de Déu, fet experiència en la seva vida.

ESTHER BORREGO
Treballadora social

Georg Gänswein diu que Joseph Ratzinger va intentar «convèncer els seus partidaris que el deixessin de banda» al conclave

«Nada más que la verdad», un llibre molt més tendre i menys polèmic del que es ven

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Aquests dies circulen entre els periodistes al Vaticà les còpies del llibre de Georg Gänswein com un paquet de tabac en un institut. Com una cosa prohibida i emocionant però que, al final, no n'hi ha per tant. Lluny de fer servir les pàgines per atacar Francesc, el relat de l'arquebisbe alemany dels darrers dies de Benet XVI està farcit d'escenes acolorides en la calma del monestir Mater Ecclesiae. I tot i que és cert que recull alguns episodis més amargs, no és en absolut el manifest contra el Papa que alguns n'han volgut fer.

Un dels aspectes que subratlla el llibre és el delicat estat de salut que presentava Benet XVI el 2013 després de la seva dimissió i com el retir el va guarir físicament i espiritualment. «Estava totalment esgotat, caminava encorbat i parlava molt poc», explica Georg Gänswein, el qual afegeix que «el metge no va diagnosticar problemes de depressió, sinó un excés de treball físic i mental que havia d'anar eliminant gradualment». La tranquil·litat dels jardins vaticans li ho va permetre. Allà va poder llegir sense presses els seus autors favorits (sant Gregori Magne i sant Agustí), escoltar música clàssica i fins i tot «tornar a tocar el piano».

Tot i que el descans va millorar-ne la salut en un primer període, Benet XVI va passar els seus darrers dies al monestir igual com va entrar: esgotat i volent descansar. El seu secre-

tari documenta el deteriorament progressiu. Com que havia perdut molta visió a l'ull esquerre a causa de les seqüeles d'un vessament cerebral que va patir el 1991, Georg Gänswein li llegia en veu alta durant aquells últims dies. Explica que, entre els textos favorits de Ratzinger abans d'anar a dormir destacava *Diari a la presó*, escrit pel recentment desaparegut cardenal George Pell durant la condemna que va complir a Austràlia per presumptes abusos sexuals i de la qual finalment va ser absolt perquè no hi havia proves conclouents.

Refutant falsedats

Nada más que la verdad. Mi vida junto a Benedicto XVI desmenteix algunes de les falsedats més difoses sobre Joseph Ratzinger per pel·lícules com *Los dos Papas*, en la qual se'l presenta com un polític ambiciós que es passeja per les taules dels cardenals durant el

No és en absolut el manifest contra el Papa que alguns n'han volgut fer

de les votacions em va permetre comprendre que la guillotina cauria sobre mi, em vaig quedar desconcertat. Amb profunda convicció vaig dir al Senyor: No m'ho facis, això!»», va dir llavors als pelegrins al Vaticà.

Les dues polèmiques

Malgrat que *Nada más que la verdad* és majoritàriament un llibre amable sobre la vellesa de Benet XVI, és cert que aborda dues qüestions més amargues que han estat aprofitades per partidaris i detractors dels dos Papes i per periodistes que han engraiat la polèmica per vendre-la a les seves capçaleres.

Un dels episodis més problemàtics del llibre gira entorn de la manera amb què Francesc va rellevar de les seves funcions Georg Gänswein. L'arquebisbe alemany era prefecte de la Casa Pontifícia i acompanyava el Papa al Vaticà, però cada cop es va veure més absorbit per les necessitats d'un Benet XVI dependent. Una de les decisions per les quals Gänswein protesta és que Francesc li retirés l'apartament assignat normalment als prefectes com ell i l'assignés a Paul Richard Gallagher, el ministre d'Exteriors del Vaticà. Amb això haurien començat una sèrie de tensions en no aconseguir delimitar les funcions i drets de l'alemany, el qual s'arriba a definir en el seu llibre com a «mig prefecte». Finalment, el 20 de gener del 2020 Francesc li va dir «d'ara en endavant queda't a casa, acompanya Benet, que et necessita, i fes d'escut».

L'altra polèmica gira a l'entorn de com Gänswein ha explicat en entrevistes que a Benet XVI «se li va trencar el cor» quan va conèixer el contingut del *motu proprio Traditionis custodes* en el qual Francesc va limitar l'ús de la missa tridentina. Una reacció que no té a veure amb el ritu en ell mateix (tot i que Benet XVI celebrés ocasionalment misses en llatí ho feia sempre segons el missal postconciliar), sinó amb la por de Ratzinger que una decisió així pogués alimentar la divisió entre els sectors més tradicionalistes i progressistes de l'Església.

L'arquebisbe Gänswein va ser amb Benet XVI fins al final.

conclave repetint-los l'eslògan: «Una única veritat eterna i inalterable.» La realitat, en canvi, és que Benet XVI no volia ser Papa, però així ho va acceptar quan va ser escollit.

En el seu llibre, Gänswein arriba a dir que Joseph Ratzinger, en comptes de fer campanya, va intentar «convèncer els seus partidaris que el deixessin de banda». Mostra d'això és com sabotjava les entrevistes dels qui volien convertir-lo en Papa, com la que li va fer el vaticanista italià Giuseppe de Carli el 2004 quan li va preguntar en un telenotícies de la RAI si es veia participant en un conclave després d'haver estat en els dos del 1978. «Si encara soc viu!», li va contestar el llavors cardenal Ratzinger.

Una altra prova és l'audiència general del 25 d'abril del 2005, pocs dies després de ser escollit, on Benet XVI va ironitzar sobre les seves responsabilitats com a Papa. «Quan el desenvolupament

 Barcelona

Un Sínode que ja és pràctica de la sinodalitat

MN. ENRIC TERMES

Coordinador del Sínode a l'arxidiòcesi de Barcelona en la fase diocesana

En una trobada en què vaig participar se'm va demanar la meua valoració personal del camí del Sínode 2021-2024: «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió.» De manera gairebé espontània la vaig recollir en set punts:

1. *No és tant el Sínode com la sinodalitat.* El Sínode ens és una oportunitat d'exercitar-nos en la sinodalitat: «Il·luminat per la Paraula i fundat en la Tradició, el camí sinodal està arrelat en la vida concreta del Poble de Déu. En efecte, presenta una particularitat que és també una extraordinària riquesa: el seu subjecte —la sinodalitat— és també el seu mètode. En altres paraules, constitueix una espècie de taller o d'experiència pilot, que permet començar a recollir des de l'inici els fruits del dinamisme que la progressiva conversió sinodal introdueix en la comunitat cristiana» (*Document preparatori* 25). «L'objectiu d'aquest procés sinodal no és proporcionar una experiència temporal o única de sinodalitat, més aviat és oferir una oportunitat perquè tot el Poble de Déu discerneixi conjuntament com avançar en el camí per ser una Església més sinodal a llarg termini» (*Vademècum*, 1.3).

2. *No ens hem de quedar en els «temes forts» que apareixen en les diverses reflexions i síntesis* (la formació a la sinodalitat, la missió compartida, el paper de la dona, el llenguatge litúrgic, l'acollida dels qui se senten exclosos, etc.), mirant si es mantenen o si a curt termini es realitzen passos, com si aquesta fos la clau de «verificació» del Sínode. No hem d'oblidar que el tema central és la sinodalitat, el «caminar junts», escoltant-nos per així posar-nos en sintonia per escoltar l'Esperit que ens parla, ara i aquí.

3. *Però alhora, hem d'estar atents a aquests «temes forts» que apareixen en les diverses reflexions i síntesis, ja que*

són expressió concreta de les possibilitats o de les dificultats, esculls, entrebancs en el nostre «caminar junts» eclesial.

4. *S'han fet sentir moltes veus, però també n'hi ha que no s'han escoltat.* D'una banda hi ha els qui no l'han volgut fer sentir, ja sigui per escepticisme, mandra o, fins i tot, oposició al procés sinodal. I de l'altra la dels qui no hem estat capaços d'arribar (o atrevir-nos a arribar) per escoltar la seva veu (joves, allunyats, marginats, etc.). Totes aquestes veus no escoltades són una pèrdua amb vista a ser Església de l'escolta.

5. *Tres imatges bíbliques* que m'han anat ressonant al llarg del tros de camí sinodal en què som immersos: el camí d'Emmaús (Lluc 14,13-35), fet amb l'altre i amb Jesús, i tot plegat per descobrir-lo; l'Assemblea a Jerusalem (Ac 15), aleshores i també ara afrontant les dificultats no en un mer parlamentarisme (fet de majories i minories), sinó a la recerca d'un «consens» (un sol sentir) o, millor encara, de la «unanimitat» (una sola veu); la

Si la clau d'aquest camí és l'estil sinodal, l'hem de continuar treballant en el nostre dia a dia eclesial i pastoral

Agustí Codinach

UN NOU LLINDAR

Déu ens vol feliços

S'acostuma a dir que fa més soroll un arbre que cau que tota una vegetació que neix en silenci. Sovint, el mal és periodícticament més potent que el bé i dona més negoci. Quan Jesús proclama «feliços» tots aquells que neixen a la novetat que Ell proclama i viuen segons ella, ens remet al ressorgiment d'uns nous valors que avui podem extreure de la seva Paraula i veure'ls vius en la seva Persona. En vol feliços perquè, tot i que visquem situacions difícils i fins i tot incomprensibles, podem descobrir que Déu també se'ns hi revela, s'identifica amb nosaltres i no ens deixa.

No és en l'ambició humana ni en la voluntat de tenir més, ni tampoc en la prepotència que dona la riquesa material i el prestigi social, ni és en la violència de les armes o la supèrbia bel·ligerant que prové del fonamentalisme de certes postures falsament religioses, on podem trobar la felicitat o la solució a molts problemes personals i socials que patim, sinó en la voluntat humil de construir la civilització de l'amor des de la comunió, la solidaritat i la confiança.

La pobresa, la humilitat, la misericòrdia i la netedat de cor, l'esforç per la pau i l'opció per la justícia, fins i tot patir la persecució, són valors a l'alça, tot i que ens veiem incompresos pel fet de tractar de viure'ls. Jesús proposa la felicitat. I, per què Jesús presenta aquesta proposta tan original com són les benaurances, una proposta que xoca d'arrel amb tantes altres expectatives? Pensem que és Ell qui diu «feliços» als qui fan seu el missatge en favor dels més febles i necessitats, perquè, en ells, s'hi descobreix la seva inequívoca presència. I això, per a un seguidor de Jesús, resulta determinant.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

El Sínode és una invitació a caminar junts.

imatge de la tenda que s'eixampla (Is 54,2), compensant tensions i arrelant-se a la realitat.

6. *Un camí incomplet que cal anar concretant en cada grup i comunitat.* No hem d'esperar a «conèixer les conclusions» del Sínode. Si la clau d'aquest camí és l'estil sinodal, l'hem de continuar treballant en el nostre dia a dia eclesial i pastoral, practicant el discerniment, buscant com afrontem les possibilitats i les dificultats d'aquest caminar junts. En la fase diocesana, cada aportació ha estat una mena de «reconèixer-veure» d'una gran Revisió de Vida, ara ens cal afrontar l'«interpretar-jutjar», per concretar un «elegir-actuar» ja en el dia a dia de la nostra realitat eclesial.

7. *Un repte: com ser laica, laic, religiosa, religiós, diaca, prevere, bisbe en una Església sinodal?*

Hi ha encara un darrer punt, el més personal, el bé que m'ha fet i de ben segur em farà el veure'm implicat en l'aventura d'aquest Sínode sobre la sinodalitat: forma de viure la comunió, acollint la variada participació i tot en l'horitzó de la missió.

 Barcelona

Aquesta celebració de la comunitat filipina s'integra a la primera jornada diocesana d'interacció entre cultures de Barcelona

Mons. Sergi Gordo presideix la festa del Sinulog, Sant Infant de Cebú, a Barcelona

REDACCIÓ

La primera jornada d'interacció entre cultures de Barcelona per la festa del Sinulog, Sant Nen de Cebú es va celebrar el 15 de gener a la parròquia de Sant Agustí amb fidels catòlics filipins de les parròquies de l'Arxipresbiterat Rambles-Poble-sec. Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona, va presidir la missa, precedida d'uns balls típics de Filipines que es van fer a la plaça de Sant Agustí.

«Caminar junts en la diversitat»

La celebració, organitzada pel Secretariat diocesà de Pastoral amb Migrants, va servir tal com va dir el bisbe Sergi Gordo en la seva homilia «per caminar junts en la diversitat». Tal com va expressar aquesta reunió és «una llavor, un inici molt bonic que s'està preparant amb molta il·lusió. És una proposta transversal, tan difícil d'assolir quan ens centrem massa en els nostres egos», per això va citar el papa Francesc en la seva carta encíclica

Fratelli tutti quan diu que «tots som germans i germanes. És més el que ens uneix que no el que ens separa».

La lectura de l'Evangelí es va fer en diferents idiomes per tenir presents totes les cultures aplegades i es va mostrar la figura del nen Jesús de 30 centímetres en fusta policromada que va donar lloc a la festivitat.

L'origen de la festa del Sinulog

Mons. Sergi Gordo en va explicar la història. «El nen Jesús en fusta policromada va ser un regal que Magallanes va fer a l'esposa del rajà a les illes de Cebú el dia que es van batejar, l'any 1521. Els espanyols van abandonar Filipines, però 44 anys després una expedició a càrrec de Legazpi va arribar a l'illa. Van entrar en combat amb els nadius. Mentre lluitaven, els espanyols van trobar una caixa de pi, que els nadius havien guardat i que protegien amb gran fervor. Amb això, Legazpi va crear la confraternitat del Sant nen de Cebú i es va constituir la festa de la trobada de la imatge. Llavors, es va començar la construcció d'una basílica de bambú i palma del que seria la primera església de Filipines elevada pel papa Pau VI. Avui celebrem aquesta festa que és un eco del Nadal».

Finalment, el bisbe Sergi Gordo va parlar del nen Jesús, però no com algú poderós sinó com aquell nen singular exiliat que va néixer en un estable, no en cap palau, que ha viscut la fugida a Egipte, ha viscut el que és ser migrant. «Jesús va passar pel món fent el bé, però per un camí de despullament. Sempre tenim el jo, però hem de conjugar el nosaltres. Som membres d'un poble i el Senyor ens salva sempre en comunitat».

El bisbe Sergi Gordo encensant el Sant Infant de Cebú.

Agustí Codinach

🌐 LLEIDA

Lleida celebra Sant Antoni abat

L'església de la Sang de Lleida es va omplir amb motiu de la diada de Sant Antoni abat, patró dels animals. La missa, presidida pel bisbe Salvador, va comptar amb la presència d'una important representació de la pagesia lleidatana. En acabar, es va fer la tradicional benedicció d'animals de companyia.

🌐 VIC

Institut de Ciències Religioses de Vic

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic ha obert el període de matriculació per als estudis de grau i màster en Ciències Religioses del segon quadrimestre del curs 2022-23 (www.iscrvic.org). Es poden cursar tant al Seminari Vic, seu de l'ISCRVic, com al Casal de l'Església de Manresa. Les classes començaran el 2 de febrer.

🌐 SANT FELIU DE LLOBREGAT

Jornada de la Vida Consagrada i celebració dels patrons de Vida Creixent

El 2 de febrer a les 12h el bisbe Agustí Cortés presideix l'eucaristia a la catedral de Sant Llorenç amb aquesta doble motivació: la festivitat de la Presentació del Senyor i el record als ancians Simeó i Anna, que van reconèixer Jesús com el Messies.

🌐 TORTOSA

Jornada Sacerdotal

Dilluns 16 de gener, trenta mossens es van reunir al Seminari per a la Jornada Sacerdotal, on els responsables de les diverses delegacions van informar i animar a la participació de les iniciatives previstes. En l'Eucaristia a la capella central del Seminari en sufragi de mossèn Tomàs Pallarés, l'administrador diocesà, mossèn Arín, fonamentà la seva reflexió homilètica en la primera lectura del dia amb la carta-homilia als Hebreus presentant la singularitat excepcional del Sacerdoci de Crist.

🌐 GIRONA

En record de Mn. Josep M. Marquès

Sota el títol *Mn. Josep M. Marquès, un historiador compromès*, l'11 de gener es va celebrar a Girona una taula rodona amb motiu del quinzè aniversari de la mort del qui va ser arxiver diocesà, especialista en història de l'Església i rector de diverses parròquies amb petja profunda a la de Sant Cugat de Fornells de la Selva.

🌐 TERRASSA

Fundació Escola i Vida

El dissabte 14 de gener la Fundació Escola i Vida va organitzar una sessió de formació per a professors sobre els sagraments i com treballar-los als centres escolars. El Casal de la Visitació, a Can Xammar, a l'Ametlla del Vallès, va acollir aquesta iniciativa a càrrec de Mn. Santi Collell, delegat de Catequesi. El bisbe Salvador va celebrar-hi la missa al migdia.

🌐 TARRAGONA

II Trobada de capellans hospitalaris

Aquesta nova edició va comptar amb el testimoni de Mn. Xavier Fort, capellà de l'Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona, que va definir els hospitals com «una gran parròquia i com una gran família». Per altra banda, Mn. Sebastià Aupí, capellà de l'Hospital Universitari Josep Trueta de Girona, va mostrar la situació actual dels serveis d'assistència religiosa catòlica en l'àmbit hospitalari a partir de la legislació vigent. La jornada va comptar amb la participació de l'arquebisbe Joan.

🌐 SOLSONA

Trobada ecumènica

El 15 de gener, a l'església del Cor de Maria de Solsona, va tenir lloc una trobada ecumènica presidida pel bisbe Francesc Conesa. Organitzada per la parròquia de Solsona, va comptar amb el sacerdot ortodox, P. Dam, i també amb el rector de la parròquia, Mn. Lluís Ruiz. Primer van pregar junts per la unitat dels cristians i després van compartir un berenar.

🌐 URGELL

Tradicional Festa de Sant Antoni

La festa de Sant Antoni Abat es va celebrar el 17 de gener, amb misses amb molta presència de fidels i devots. A la catedral de Santa Maria, Mn. Ignasi Navarri, rector de Sant Ot, va presidir la celebració solemne. En l'homilia, va parlar de la Confraria de Sant Antoni de la Seu d'Urgell, i de la seva llarga tradició a la ciutat, quan va néixer precisament en temps de pesta i pandèmia, el 1904, perquè tothom tingués un plat calent a taula diàriament.

Glosses del capvespre

MN. JAUME AYMAR RAGOLTA

Membre del Patronat de la Fundació Missatge Humà i Cristià

Després d'iniciar els estudis de Medicina, va demanar ordenar-se perquè cercava Déu en el lliurament al proïsme i, en especial als més pobres

El primer de gener de 2023, a la residència de les Germanetes dels Pobres de Barcelona, on havia viscut els darrers quinze mesos —admirablement cuidat— va morir en Jaume-Patriç Sayrach Fatjó dels Xiprers, capellà, escriptor, editor i activista social. El seu emotiu comiat, a la capella d'aquesta residència, fou dens de vivències i testimonis, des del de l'alcalde de Santa Coloma de Gramenet, fins al de molts companys i companyes de lluita, aquells benaurats dels quals parlava mossèn Manel Tort, «que fan els nostres barris més alegres», tots guiats per l'amic i confident Eugeni Madueño resident al barri del Fondo i ànima de la revista *Gramma*, fundada pel mateix Jaume Sayrach.

El rector del Seminari de Barcelona i amic del finat, mossèn Salvador Bardit, explicava que recentment i per voluntat d'en Jaume, havia lliurat al papa Francesc el seu últim recull d'escrits, *Laetus Dies Hic. Glosses del Capvespre. cat, anys 2011-2019*. El títol és manllevat de l'himne de Laudes *Laetus dies hic transeast/crepusculum mens nesciat* («Que passi content el dia d'avui/oblidada la ment del mal al crepuscle»), que en Jaume trobava molt bell i que s'adeia al seu anhel de viure tranquil i alegre, un anhel que es va intensificar els darrers anys de la seva llarga vida.

El mateix explicava que, després d'iniciar els estudis de Medicina, va demanar ordenar-se perquè cercava Déu en el lliurament al proïsme i, en especial als més pobres. «Ordenat de capellà, vaig fruir molt treballant de vicari a Vilafranca del Penedès, on se m'assignaren els joves, amb una atenció especial als que pertanyien al món obrer. M'hi vaig bolcar promovent els moviments de la JOC i de la JIC, ajudant els nois i noies a cercar Déu i a obrir-se al món.» Anys després, a Santa Maria del Taulat del Poblenou, va fer de vicari amb el seu germà admirat Abelard i el seu gran amic Pere Relats. «Vaig quedar impactat per la marginació del món obrer; no només lluny de la religió sinó de la societat del benestar.»

Llicenciat en Teologia a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, el setembre del 1965, el bisbe Gregorio Modrego el va destinar a Santa Coloma de Gramenet per fundar una parròquia al barri del Fondo, de la qual va ser rector durant catorze anys. Va fer equip amb els vicaris Salvador Cabré, Joaquim Trias i Josep Esquirol. Reflexionant sobre les seves vivències, escrivia que «viure a la perifèria és passar la nit al ras. Una realitat física que pot prendre's com la imatge de les perifèries humanes que són a les que el papa Francesc es refereix. Sovint les perifèries física i existencial van juntes (...) La soledat, la por, el fred... se't claven a l'ànima».

En Jaume Sayrach podia subscriure les paraules que el seu admirat germà Abelard va deixar escrites al sanatori de Puigdolena, on va passar malalt una llarga temporada, la nit que en Jaume li va haver de dir que no superaria el càncer: «Vaig a morir i estic content (...) perquè he viscut de cara a la gent/i trobaré gent. / Perquè he viscut/de cara a Déu/i em trobaré amb Déu.» Dilluns dia 2 a la blanca capella de les Germanetes dels Pobres, en el comiat d'en Jaume Sayrach, hi planava una esperança serena en la vida perdurable que ell ens havia sabut encomanar.

Imatge de joventut de Jaume Sayrach, extreta del seu blog capverspre.cat.

Gener negre per a l'Església a Burkina Faso i Nigèria

«El nostre “kalàixnikov” és la pregària, la Santa Missa i el rosari»

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

WENCESLAO BELEM
«No perdem l'esperança i volem continuar treballant a favor de la pau, amb la mirada posada en Jesús Ressuscitat»

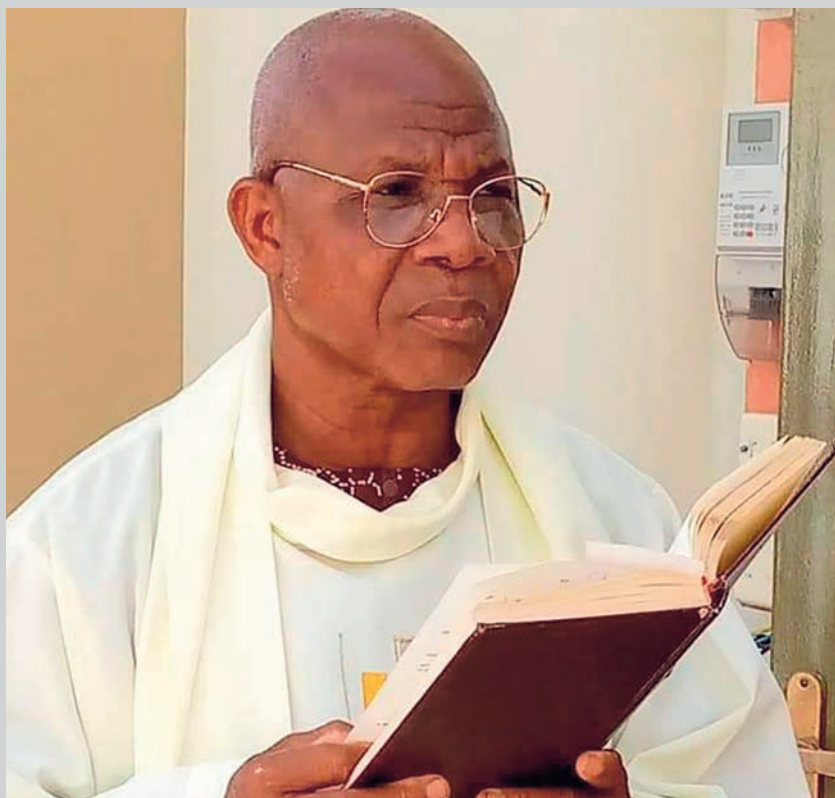
Aquest 2023 ha començat amb una nota fosca en la vida de l'Església a Burkina Faso i Nigèria. Des que ha començat l'any dos sacerdots han perdut la vida a mans de terroristes jihadistes a dos països diferents, però que tenen en comú que pateixen l'increment del radicalisme i la violència. L'Església, que és al costat del seu poble i dels que més pateixen, un cop més no ha sortit indemne d'aquesta xacra.

Només un dia després de donar la benvinguda al nou any, el 2 de gener passat, va ser assassinat el pare Jacques Yaro Zerbo a nord-oest de Burkina Faso. Un prevere ja jubilat, que havia donat la vida com a formador de diferents seminaris. Estava al capdavant d'una parròquia i coordinava un projecte per construir centres de formació per a nens orfes i abandonats.

«El pare Jacques era estimat per tothom, va ser un gran professor i sacerdot, ara només podrem pregar per la seva ànima i per les persones que l'han mort, perquè abandonin la violència. Però no perdem l'esperança i volem continuar treballant a favor de la pau, amb la mirada posada en Jesús Ressuscitat», ha assegurat el pare Wenceslao Belem, antic alumne del sacerdot assassinat, en declaracions a la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN).

Des del 2018, Burkina Faso viu immersa en una crisi social, política i econòmica potenciada per la irrupció de grups de terroristes jihadistes. Es calcula que el 50% del territori està en poder dels extremistes. Prop de 2 milions de persones han abandonat casa seva i viuen com a desplaçats interns. «L'Església està al seu costat i continua compromesa amb l'educació, la sanitat i el diàleg islamocristià. I continuarem endavant, el nostre *kalàixnikov* és la pregària, la Santa Missa i el rosari», conclou el pare Belem.

Des de Nigèria també arriben veus de dolor, però alhora de confiança en Déu. El 15 de gener passat un grup d'homes armats que, segons fonts locals es tracta de radicals islamistes, van assaltar la parròquia de Sant Pere i Sant Pau de Kafin, al nord de Nigèria. L'edifici i la casa sacerdotal adjacent van ser incendiats, i van provocar la mort del rector Isaac Achi. Amb ell hi havia un altre sacerdot, el pare Colins Omeh, que va intentar fugir, però li van disparar i està ferit de bala amb pronòstic reservat. ACN demana pregàries pel descans del pare Isaac, per la curació del pare Colin i pel clergat local que pateix nombrosos casos de segrest en els darrers mesos.

El P. Jacques va ser assassinat el 2 de gener.

Avellanes 22

La pregària dels sentits

JOSEP VILARRUBIAS
Consiliari de Vida Creixent a
Lleida

El dijous 3 de novembre passat unes quaranta persones ens vam reunir al monestir de les Avellanes per a una jornada de reflexió, pregària i celebració entorn al tema «La natura ens porta a Déu».

El fil conductor del recés foren el Salm 104 (lloança de les creatures) i el Càntic del germà Sol.

Ens pot fer bé compartir aquí alguns ressons de la jornada:

El Senyor estima entranyablement tot el que ha creat... Totes les seves obres son obres d'amor (Salm 114).

La natura, tant en la immensitat com en els detalls, és llenguatge de Déu. Llenguatge de símbols que no necessita paraules, va directe al cor: un gest, una mirada, un silenci, una carícia, una abraçada expressen allò que les paraules no podrien explicar.

Tota la natura és regal de Déu que ens hi fa signes: una posta de sol, la immensitat del mar, la pluja, una mun-

tanya, el cant d'un ocell, la música del vent, la gracieta d'un nadó... tot són expressions de l'amor de Déu. Només cal un punt de sensibilitat en l'amor per sentir-nos interpel·lats, empesos a lloar, agrair, demanar, oferir, contemplar...

I quina és la nostra escletxa per poder entrar en aquest llenguatge de Déu i dialogar-hi? Doncs, senzillament, hi arribem pels sentits corporals. En diem «la pregària dels sentits».

Els antics creien que *el tacte* és el principal dels sentits. La pell ens cobreix el cos de cap a peus, ens aïlla de l'exterior i ens hi uneix per mitjà del tacte. Santa Teresa deia que «*tambien entre pucheros anda Dios*». El profeta Elies en el ventijol del matí va percebre Déu present.

El sentit de *la vista* és la finestra per on podem contemplar les meravelles de la creació. «Déu veié que tot això era bo.» I nosaltres tenim el sentit de la vista per percebre, admirar i agrair les meravelles de la creació. Jesús és un bon mestre en la contemplació de la natura: «Mireu els ocells, el vostre Pare del Cel els alimenta. Guaiteu els lliris boscans... ni Salomó en tot el seu luxe no es va poder vestir com ells.»

L'oïda ens transmet el missatge d'una bona música, la cridòria d'uns infants, el cant d'un ocell. Recordo aquella excursió en que un rossinyol es posà a cantar prop del camí. Algú va comentar: «Això ha estat una carícia de Déu.»

També per *l'olfacte* i el *gust* ens arriba el do de Déu. Les olors de la natura a voltes ens penetren com una invitació a assaborir i a agrair. Avui es valora molt el fruit d'un bon àpat. També en el menjar i el beure hi tenim regals naturals o bé elaborats en l'art de la cuina. A Jesús li agradava compartir àpats com a signe del Regne de Déu. En dinar junts entorn la taula celebrem els béns de la creació: els beneïm, en fruïm i en donem gràcies. Jesús en el Darrer Sopar beneï el Pa i el Vi. Ens ho deixà com a Memorial i com a nodriment de Vida.

Javivigp

Les dones a l'Afganistan

La prohibició de l'accés a estudiar no només viola el dret universal a l'educació, sinó que compromet el futur de milers de noies afganeses

LUCIA MONTOBBIO CAMPA
Periodista

El règim talibà va prohibir l'accés a les universitats —tant públiques, com privades— a les dones afganeses, el desembre passat. Mesos abans, es va prohibir a les noies majors de 12 anys que accedissin a l'Educació secundària; les escoles porten mesos tancades. La restricció no només viola el dret universal a l'educació, sinó que compromet el futur de milers de noies afganeses.

«Hem perdut l'esperança», confessa Nooria, estudiant afectada per la mesura, a l'agència de notícies EFE, i afegeix que «no hi ha cap indicació per prohibir l'educació femenina en l'islam; mentre que hi ha moltes proves sòlides que tant homes com dones han d'estudiar».

A aquestes restriccions, cal sumar-ne d'altres que es van aprovar durant l'any 2022 a l'Afganistan. Per exemple, sobre la indumentària de les dones, on es normativitza que han d'anar totalment tapades —a excepció dels ulls. O sobre les limitacions de llibertat de moviment: han d'anar sempre acompanyades d'un home en moure's pel país; i se'ls exigeix que no surtin de casa, llevat que hi hagi una situació d'emergència extrema. En l'àmbit laboral, tampoc no hi ha diferències, no hi ha possibilitat d'exercir una professió per guanyar un salari, i tenen les portes tancades a la participació en el món polític. Cosa que en certa manera «és incomprendible, el país està patint una forta crisi econòmica i humanitària i s'estan eliminant les dones de la

vida pública», escriu Samira Hamidi, responsable de campanyes per l'Àsia a Amnistia Internacional.

Tot això ha fet que es convoquin manifestacions, durament reprimides, en contra d'aquesta pèrdua de drets. Cal destacar també la condemna que s'ha fet des dels Emirats Àrabs: l'ambaixadora Lana Nusseibeh va reiterar la condemna a la decisió dels talibans de prohibir a dones i noies afganeses d'accedir a l'educació superior.

Són drets que s'han anat perdent des que els Estats Units van abandonar el país, després de 20 anys d'intervencionisme. El règim talibà va tornar a recuperar el poder amb facilitat. I és que com explica el jesuïta Jaume Flaquer: «És fàcil envair un país si es té força militar, però pot ser impossible reconstruir-lo.»

Aquesta notícia arriba acompanyada d'altres de relatives a com el món es relaciona amb la dona. Comença el 2023 i sento que la periodista Àngels Barceló diu a la ràdio que hi ha una guerra que sembla que no entén de treves, i és una guerra que portem perdent les dones des de temps immemorials. «Arreu intenten convertir les dones en éssers invisibles, la lluita de les dones a l'Iran continua encara que gairebé ja no se'n parli, les dones a l'Afganistan aixequen la veu coneixent les fatals conseqüències; en alguns països de Llatinoamèrica el nombre de femicidis rebenta les estadístiques... les dones són en molts casos les invisibles.»

La vida com a conflicte polític

Negar que si ho desitja la dona pugui conèixer el fill per una ecografia abans d'avortar constitueix una perillosa deriva

JOSEP MIRÓ I ARDEVOL
President d'E-Cristians

Quin és el valor més necessari per a l'ésser humà, el decisiu? El segon és la veritat, perquè sense aquesta es perd el sentit i el camí de la vida. Aquesta veritat necessita la llibertat per procurar-la. Aquesta és la finalitat de ser lliures. La llibertat, a més de ser un fi en si mateixa, que cadascú ha de regular de la millor manera que sàpiga, només es consuma si procura l'assoliment de la veritat, o almenys hi tendeix.

Però amb tot el que he dit, encara no he contestat la pregunta inicial: el valor fundant del que és humà és la vida, perquè sense ella cap altre valor no és realitzable. Aquesta vida humana, per la seva dignitat inherent, ha de ser contemplada amb independència de les qualitats i condicions. Tant se val si s'és jove o vell, malalt o sa; no importa si es té una dependència total en relació amb la resta de persones. El valor és el mateix.

Aquesta consideració és incompatible amb el signe central del nostre temps: l'avortament. Anem al fet concret. La primera llei, que el va legalitzar, reconeixia l'existència d'un ésser humà diferent de la mare, el *nasciturus*. No era cap afirmació extraordinària, perquè si pot ser subjecte d'una herència, com no serà portador de determinats

drets? En la resolució del recurs d'inconstitucionalitat, el Tribunal Constitucional va reconèixer l'existència d'aquests drets i va intentar arbitrar la manera com resoldre'ls, atès que entrava en conflicte amb la mare que volia avortar.

Però les dues lleis següents sobre l'avortament, la vigent i la que està a punt de ser aprovada, ho regulen prescindint de l'existència de l'ésser humà engendrat. Converteixen en no-res el nen que ha de néixer. Això no reflecteix la realitat, traint així la veritat. Aquest fet jurídic és una font de la qual emanen contínuament arbitriarietats que atempten contra diversos drets constitucionals: llibertat de consciència, llibertat de reunió, d'expressió als voltants de les clíniques avortistes, i el dret a prendre les decisions plenament informades, també en el que és més decisiu, la realitat humana del que ha de néixer.

Suprimir, com es pretén, la informació a la dona de les alternatives que poden existir a l'avortament, liquidar el període de reflexió, negar que si ho desitja pugui conèixer el fill per una ecografia abans d'avortar, constitueix una perillosa deriva d'un sistema que limita o nega l'accés a la veritat i converteix la vida en un conflicte polític.

«Un cristià ha de ser humà»

Ramon Bufí, rector de Roda de Ter

Ester Busquets

Mossèn Ramon Bufí, l'any 2016, al Camerun, on es duen a terme projectes solidaris des dels anys seixanta.

Ester Busquets

Mn. Bufí durant la visita al Camerun de l'any 2016.

«A Roda i a la comarca d'Osona ara hi ha un grup de dotze persones que, amb el suport de la majoria de municipis, treballen la sensibilització de la gent per ajudar a desenvolupar projectes al Camerun»

A principis dels anys seixanta, un grup de capellans de Barcelona empenien com a missioners el camí de la solidaritat amb el Camerun. Era un primer contacte amb comunitats locals amb les quals encara avui treballen projectes de cooperació des de Catalunya. Ho fan des de l'organització Agermanament sense Fronteres. Mossèn Ramon Bufí, des de la seva parròquia de Roda de Ter, és part d'aquest vincle d'ajuda avui. Explica que en tots aquests anys, amb la implicació de veïns i ajuntaments de molts pobles catalans, s'han pogut crear en aquell Estat de Centreàfrica una vuitantena de cooperatives, moltes d'elles de dones, i s'han fet pous per abastir d'aigua una seixantena de pobles.

«A Roda i a la comarca d'Osona ara hi ha un grup de dotze persones que, amb el suport de la majoria de municipis, treballen la sensibilització de la gent per ajudar a de-

svolupar projectes al Camerun», declara Bufí. «Si creem empreses a l'Àfrica, la seva gent no es veurà obligada a venir», argumenta.

Dones desbrossant parts de la selva per plantar-hi mandioca, sobretot, perquè és el seu menjar base, però també cacau i cacauets, és una de les accions que acompanyen. «Mitjançant la contrapart que tenim al Camerun se'ls faciliten llavors i microcrèdits, que van tornant. Les dones són molt serioses», destaca Bufí. Ell hi va cada dos anys, i des d'aquí van enviant diners. «Pengem el projecte al web del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i els municipis d'Osona i de Catalunya veuen com hi poden ajudar. Nosaltres fem un treball de recollida de diners i de sensibilització. Som al mig del poble i els fem partícips en accions com aquesta», diu.

El Casalot, un moviment infantil a Roda de Ter amb una dotzena de monitors de lleure implicats en l'organització de colònies i activitats del casal, també fan xerrades als infants i adolescents sobre la cooperació amb el Camerun. «Ens hem de convertir en la simplicitat, i saber veure la pobresa. Des de l'anonimat, treballar humanament és el que farà l'Església recuperar un cert nom», expressa Ramon Bufí. El seu concepte de capellà és ben clar. «Ha de ser una persona del poble i és, a partir d'això, que tens autoritat per parlar del transcendent. Dedicar-te a la gent és el que et porta a gaudir. Jo m'ho he passat pipa, entre la parròquia i la meva dedicació a l'ensenyament.» Ha estat sempre a l'escola pública i a l'institut de Taradell. Al pati coincidia amb Joan Farrés, traductor dels clàssics grecs.

També de petit Ramon Bufí s'ho va passar molt bé a l'escola. «M'agradava molt estudiar», diu. Al Seminari de Vic va estudiar anglès pel seu compte i durant quatre estius va anar a Anglaterra i Irlanda a treballar, en un hospital de paralítics. Ho va fer al sud de Londres, a Gilford i a Dublín. A poc a poc, va anar sentint la crida a ser professor, i la feina de capellà, en canvi, la vivia —afirma— «com una afició». No va trigar a entrar de professor d'anglès i català al col·legi de La Salle de Manlleu. «Va ser el primer lloc de la comarca on es va impartir

anglès», destaca.

En paral·lel a la seva tasca de professor a La Salle, mossèn Bufí s'ha implicat sempre en moviments sindicals i socials, des de la clandestinitat, en accions que perseguïen la millora de les condicions laborals de la gent. «Havia d'estar amb aquesta gent, allò em feia sentir content i il·lusionat.» També perquè considera que «una persona que no sigui humana no és cristiana». Per això mateix lamenta que l'Església hagi esdevingut «un estament massa clerical, lluny de la gent».

El compromís social de mossèn Ramon Bufí el va fer merèixer la distinció d'Osonenc de l'any 2018, per votació dels lectors del diari local *El 9 Nou*, que aquell any commemorava els seus 40 anys d'història.

Ramon Bufí és fill de Sant Pere de Torelló. Als 11 anys va dir als seus pares que volia entrar al Seminari. «Era l'any 1954. S'atansava la data d'ingrés, i la meva mare no feia més que preguntar-me: "Qui t'ha ficat això al cap?"», recorda Bufí.

I era l'esport la raó primera per la qual aquell marrec havia agafat ganes de fer-se seminarista. Jugava a l'equip de futbol del poble, que portava el capellà, i un dia van jugar un partit contra els alumnes del Seminari. «Van perdre tres a un, però aquell dia vaig veure que al Seminari tenien una pista de bàsquet i un camp de futbol que jo no havia vist mai enlloc, per això hi volia entrar», explica Ramon Bufí. «Entraves intern i només anaves a casa per Nadal i Pasqua», rememora. Van començar 65 seminaristes i van acabar-ne 17. Al curs següent, ja només en van acabar un o dos.

Al Seminari també va viure el bull·lici d'assemblees. «Un any abans d'acabar ens van expulsar a uns quants responsables del moviment estudiantil. El nostre era un curs molt dinàmic», recorda. Reconeix que ja va sortir del Seminari amb la mentalitat posada en el vessant social, «no sé qui m'ho havia ficat al cap, però jo vaig sortir alpinista i abocat als moviments socials». Després es va llicenciar en Doctrina Social de l'Església, a Madrid, i en Ciències de l'Educació a Barcelona. Sempre llegia molt, era una activitat de la qual gaudia i no li suposava cap esforç, l'ajudava a tenir el cap

Fotografies de les ascensions que Ramon Bufí ha fet al llarg dels anys.

«El capellà ha de ser una persona del poble i és, a partir d'això, que tens autoritat per parlar del transcendent. Dedicar-te a la gent és el que et porta a gaudir»

clar. Durant molt de temps, feia classes tot el dia i a la nit reunions amb els Joves Obrers de Catalunya (JOC).

De la seva mateixa promoció del Seminari són també l'eclesiàstic, gramàtic i escriptor Josep Ruaix i el professor de la Universitat de Blanquerna, Miquel Tresserras, de qui és molt amic. «Llegíem molt els teòlegs francesos, érem uns apassionats per l'estudi, l'esport i l'espiritualitat, i tota la vida hem pujat als Pirineus, als Alps de França, Itàlia i Suïssa», explica. Amb 70 anys, Ramon Bufí encara va fer de xerpa dues vegades al Montblanc. Avui, amb 79 anys, continua anant dos cops per setmana a muntanya.

Al menjador de casa seva, la rectoria de l'església de Roda de Ter, Ramon Bufí té una selecció de fotografies, precioses, de les seves ascensions a cims ben alts. I, entre elles, llegim aquest Salm: «Qui pot pujar a la muntanya del Senyor? Qui pot estar-se en el seu temple sant? El qui té el cor sincer i les mans sense culpa, que no confia en els déus falsos, ni jura per ganes d'enganyar» (Sl 23).

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La cultura de la gratuïtat

Benvolgudes i benvolguts, de petits ens ensenyen a donar les gràcies quan algú ens ofereix quelcom de forma gratuïta. «Què es diu?», solem preguntar a l'infant. I d'aquesta senzilla manera col·laborem a crear una societat educada i agraïda. Ara bé, voldria fer-vos veure que quan parlem de gratuïtat i del sentiment d'agraïment que hi va lligat, no ens referim solament a una qüestió de bona educació. No n'hi ha prou d'ensenyar a donar les gràcies, si aquest gest no s'omple de contingut profund.

Potser estem massa acostumats a una mentalitat mercantilista. Cerquem petites ocasions per guanyar mèrits davant dels altres; a voltes oferim allò que els agrada per aconseguir també d'ells allò que ens manca. Fins i tot ens sembla molt normal dir que no fem més favors si aquest o aquell altre ens n'han deixat de fer.

Canviar aquesta mentalitat mercantilista requereix anar contra corrent i construir una cultura fonamentada en la gratuïtat, una característica de Déu que heretem

com a fills seus, però per a la qual ens hem de formar. El Nou Testament no deixa d'insistir en la primacia de la iniciativa de Déu, de la qual homes i dones no n'èrem dignes, perquè és impossible ser digne d'un desbordament d'amor tan gran. «Perquè, quan encara érem febles, Crist, en el temps fixat per Déu, va morir pels injustos» (Rm 5,6).

L'amor és, i no pot deixar de ser-ho, gratuït, lliure, immeritori. Déu fa sortir el sol sobre bons i dolents, no es deixa enganyar per les aparences i està sempre atent per abraçar-nos quan tornem cansats.

La resposta que el Senyor espera de nosaltres és l'alegria i l'agraïment. Recordem el relat dels deu leprosos de Lluc. Tots són guarits i poden recobrar la dignitat social, però sols un entén el que aquesta guarició amaga: un secret més gran i valuós. Per això refà el camí per trobar la font de la seva alegria. Sols aquell leproós ha entès la dinàmica de l'amor de Déu que no ha vist només la malaltia de la seva pell, sinó que l'ha estimat des del

fons del seu ésser.

I si nosaltres, com aquell leproós, anéssim cercant totes aquelles persones que ens han regalat el do de Déu i tornéssim per agrair-los-el? I si a les parròquies, a les comunitats, a les famílies, aprenguéssim a ser agraïts per l'atenció que rebem dels altres, en comptes de comparar-nos una vegada i una altra cercant com podem ser més ben considerats?

No us sembla que la gratuïtat s'encomana? Una persona que reconeix els regals que rep, fàcilment esdevé també una persona portadora de dons gratuïts. Hi ha tantes maneres d'imitar la generosa donació que aprenem seguint Jesús!

La cultura de la gratuïtat ens permet viure alliberats de l'egoisme i del voler quedar bé. I, així, tretes les mascaretes socials, ens dona ales per construir comunitat entre nosaltres i amb tothom. Quin testimoni més educatiu oferim quan vivim joiosament la nostra fraternitat, reconeixent-nos ajud i suport gratuït dels uns per als altres!

Ben vostre.

ROMÀ CASANOVA
Bisbe de Vic

Per què fa por escoltar els batecs d'un cor?

Tristament, els batecs d'un cor han estat en boca de molts aquests dies passats. Es tractava dels batecs de l'infant en gestació en el si de la seva mare. En principi, escoltar els batecs d'un ésser humà no hauria de ser res que generés polèmica, però no ha estat així. Enmig d'una controvèrsia política hi ha quelcom tan preciós com el batec d'una vida humana, la qual, si bé incipient i necessitada del claustre matern, té tota la dignitat pròpia de l'ésser humà. Quelcom tan sagrat mai no hauria de ser objecte de polèmica.

Tenir por d'escoltar els batecs del cor del fetus pot amagar l'actitud de negar la realitat. Perquè, escoltis o no escoltis les pulsacions, aquest cor igualment palpita. La realitat té la seva presència, malgrat que el subjecte no vulgui mirar-la, escoltar-la, tocar-la, sentir-la. Aquesta actitud que dona preponderància al subjecte sense tenir en compte la realitat mena, a la curta o a la llarga, a un carreró sense sortida. Perquè no hi ha res més tossut que la realitat, la qual roman sempre. Vivim en una societat que massa sovint té aquest comportament. Per posar alguns exemples: s'amaga i es disfressa la mort, la pobresa és arraconada i descartada, la infelicitat en el cor de molts és obviada, el mateix suïcidi no es pot acceptar per una cultura que es vanta del benestar. En poques paraules, l'actitud de negar la realitat la podríem assenyalar com la de l'estrucç, el qual, perquè amaga el cap sota terra, es pensa que el perill ja no existeix.

L'avortament és un drama per als seus actors, començant per la mare i per l'infant no nascut, però també per

a l'entorn familiar i la mateixa societat. I, en lloc de donar suport a la dona en gestació, s'opta per negar la realitat de la vida en les seves entranyes. La vida humana en el claustre matern es posa en perill per no afrontar de cara la seva realitat evident. Defensar aquesta vida humana en el si d'una dona no és una simple qüestió dels catòlics amb raons que brollen de la seva fe —encara que també ho és!—, sinó un tema de pura raó humana, amb tots els suports de la ciència i de la mateixa tècnica que ens permet d'escoltar els batecs d'un cor humà.

No es tracta de condemnar ningú, sinó de dir sí a la vida humana. I aquest sí comporta donar suport a la dona perquè, juntament amb el pare de la criatura i tota la seva família, puguin tirar endavant l'embaràs i el creixement i educació de la criatura.

És una tragèdia per a una societat que hi hagi més avortaments provocats que no pas naixements. La interrupció voluntària de l'embaràs no es pot justificar mai com un dret fonamental personal. El dret a la vida sí que és un dret fonamental de tota persona, fins de la que encara no ha nascut però ja existeix en el si de la seva mare.

L'Església en el seu magisteri ens recorda contínuament la defensa de la vida humana, en totes les seves fases. També en moltes institucions seves s'ofereix suport a les dones embarassades. Sense oblidar tants i tants cristians que viuen amb dolor aquest drama de l'avortament i prenen iniciatives de defensa de la vida amb la pregària i les accions de protesta. Els membres de l'Església som un poble que estima la vida i lluita per la vida.

COMENTARI DE LA PARAULA

Les benaurances: una proposta de vida

Ens trobem a l'inici del sermó de la muntanya. En primer lloc Mateu contextualitza el relat: ens situa en la muntanya, lloc que simbolitza la proximitat de Déu, i diu que els destinataris són les multituds i els deixebles. Jesús no ensenya només a un grupet de l'elit perquè rebi un ensenyament privilegiat. Tothom, sense excepcions, és cridat a escoltar Jesús. El caràcter universal del sermó de la muntanya es fa evident des de l'inici.

Les primeres benaurances parlen primer de la pobresa i del comportament dels homes i, en segon lloc, de la persecució que pateixen. D'una banda, quan Mateu parla de la pobresa o de la fam, va més enllà de la materialitat, involuntària o acceptada voluntàriament, de la manca de recursos i de tenir gana. Parla de la pobresa en l'esperit i de la fam de justícia, és a dir, que posen la confiança en el Senyor, no pas en l'autosuficiència i les riqueses. Mateu dona un sentit catequètic a la narració en la mateixa línia que llegim en els profetes: un poble pobre que cerca refugi en el Senyor, en la humilitat i en la bondat (Sofonies 3,12 i 2,3); el Senyor és al costat d'aquells que estan enfonsats i desfets (Isaïes 57,15).

D'altra banda, la pobresa material no ha de generar cap tipus de violència o odi. Cal ser humil, compassiu, net de cor i cercar la pau.

És una crida a la solidaritat i a compartir el que es té, per poc que sigui. Jesús, dirà Pau, sent ric, es va fer pobre, no res, servent (segona carta als Corintis 8,9 i als Filipencs 2,7). Però no ho va fer perquè ser pobre sigui l'ideal que hem de perseguir, sinó perquè compartint el que es té, fem la voluntat del Senyor.

Cerquem viure les benaurances que Mateu ens proposa. Déu estima els benaurats perquè té compassió de les seves mancances, i fan la seva voluntat amb amor, humilitat, sense malícia, cercant la justícia, la pau... encara que comporti incomprensió i rebuig als ulls dels qui se senten amb autoritat, però ignoren que només el Senyor és l'autoritat i la veritat.

Jesús és l'humil, el net de cor, qui cerca la pau, qui és perseguit, és el pobre d'esperit que confia en el Pare. Nosaltres, deixebles seus, també som els pobres d'esperit quan seguim les seves petjades. Compartim el que tenim i acostem-nos als pobres per dir-los que el Senyor els estima.

JAUME BALATEU
Bibliista

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Podem saber res dels 30 anys de vida oculta de Jesús? (i II)

Després de repassar breument el que sabem (epígraf a) ara afrontem també el que deduïm i el que imaginem.

b) El que deduïm

Precisament, els dos últims passatges de la infància narrada per Lluc ens permeten deduir que la Sagrada Família era fidel a la pràctica religiosa del judaisme. El Temple és l'escenari de la Presentació i també del diàleg de Jesús amb els Mestres de la Llei. Això darrer també ens permet deduir que Jesús va estudiar l'Esclat, molt possiblement a casa seva de Natzaret, amb els seus pares com a formadors. Tanmateix, no podem assegurar si va anar o no a l'escola rabínica, encara que podem deduir que no pel següent.

Sabem que Jesús sabia llegir (Lc 4,16), escriure (Jn 8,6) o comptar (Mt 25,14-15). Tot això ho devia aprendre dels pares, a casa, ja que la gent sorpresa es demanava: «Com pot saber tant, aquest, si no l'ha instruït ningú?» (Jn 7,15).

D'altra banda, el fet de viure subjecte als pares vol dir que va continuar aprenent d'ells durant l'adolescència i primera joventut, possiblement ajudant Josep i aprenent l'ofici de fuster i artesà.

c) El que imaginem

O més aviat el que uns poden imaginar i uns altres poden no tenir en compte, perquè és completament opinable. Existeixen «dades» aportades pels evangelis apòcrifs i per revelacions privades que ens poden resultar de certa utilitat i d'altres de credibilitat dubtosa.

És per tot això que, per exemple, no podem concretar dades sobre la mort de sant Josep. Però la veritat és que no ens diuen més perquè els evangelistes ens narren el més rellevant i útil per al nostre coneixement i seguiment de Jesús.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge IV de durant l'any

Lectura primera

So 2,3.3,12-13

Deixaré en el teu país un poble humil i pobre

Lectura de la profecia de Sofonies:

Busqueu el Senyor, tots els humils del país que compliu els seus preceptes; busqueu la bondat, busqueu la humilitat. Potser així quedareu protegits el dia rigorós del Senyor.

Deixaré en el teu país un poble humil i pobre. La resta d'Israel buscarà refugi en el nom del Senyor. No faran injustícies ni mentiran, no tindran una llengua enganyadora. Podran pasturar i reposar sense que els inquieti ningú.

Al·leluia

Mt 5,12a

Alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel

Salm responsorial

145

El Senyor fa justícia als oprimits, dona pa als qui tenen fam. El Senyor deslliura els presos.

R. Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells.

El Senyor dona la vida als cecs, el Senyor redreça els vençuts. El Senyor estima els justos; el Senyor guarda els forasters. *R.*

El Senyor manté les viudes i els orfes, i capgira els camins dels injustos. El Senyor regna per sempre, és el teu Déu, per tots els segles. *R.*

Evangeli

Mt 5,1-12a

Feliços els pobres en l'esperit

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren. Llavors es posà a parlar i els instruïa dient:

«Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços

Lectura segona

ICo 1,26-31

Déu ha escollit els qui el món té per febles

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, mireu qui sou els qui heu estat cridats: als ulls dels homes, sou pocs els instruïts, sou pocs els poderosos o de família noble. Déu, per confondre els savis, ha escollit els qui el món té per ignorants; per confondre els forts, ha escollit els qui el món té per dèbils i els qui, als ulls del món, són gent de classe baixa, gent de qui ningú no fa cas; per destituir els qui són alguna cosa, ha escollit els qui no valen per a res; així ningú no pot gloriar-se davant Déu. Però vosaltres, per obra de Déu, teniu en Jesucrist tot el que sou, ja que Déu ha fet d'ell la nostra saviesa, la nostra justícia, la nostra santedat i la nostra redempció, perquè, tal com diu l'Escriptura: «Si algú es gloria, s'haurà de gloriar del Senyor.»

els humils: són ells qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meva, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Gener

29. DIUMENGE

Diumenge IV de durant l'any, Verd.

Lectures: Sofonies 2,3;3,12-13 / Salm 145 / 1 Corintis 1,26-31 / Mateu 5,1-12a

SANTORAL: beata Arcàngela Giralani, rel.; beat Manuel Domingo i Sol, prev. i fund.; Pere Nolasc, prev. i fund.; Sulpici Sever, b.

30. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 11,32-40 / Salm 30 / Marc 5,1-20

SANTORAL: Adelelm, b.; Jacinta de Mariscotti, rel.; Martina, vg. i mr.; Mucià Maria Wiaux, rel.

31. DIMARTS

Sant Joan Bosco (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 12,1-4 / Salm 21 / Marc 5,21-43

SANTORAL: Joan Bosco, prev. i fund.; Marcel·la, viuda.

Febrer

1. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 12,4-7.11-15 / Salm 102 / Marc 6,1-6

SANTORAL: Brígida d'Escòcia, vg.; Cecili, b. i mr.; beates Maria-Anna Vaillot i Otília Baumgarten, rel.

2. DIJOUS

Presentació del Senyor, Blanc.

Lectures: Malaquies 3,1-4 / Salm 23 / Lluç 2,22-40

SANTORAL: Corneli, b.; Joana de Lestonnac, rel. i fund.

3. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 13,1-8 / Salm 26 / Marc 6,14-29. O bé:

Sant Blai (ML), Vermell; *Sant Òscar* (ML), Blanc.

SANTORAL: Claudina Thévenet, rel. i fund.; Francesc Blanco, mr.

4. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Hebreus 13,15-17.20-21 / Salm 22 / Marc 6,30-34

SANTORAL: Andreu Corsini, b.; Caterina de Ricci, rel.; Joan de Brito i comp., mr.; Joana de Valois, fund.

El Sant 29 GENER

Beat Manuel Domingo i Sol

Durant molts segles la majoria de les vocacions al sacerdoci naixien de les classes populars i modestes. Les transformacions polítiques, econòmiques i socials del segle XIX van fer veure la necessitat d'ajudar aquests seminaristes pobres perquè tinguessin les mateixes possibilitats que els rics. Un dels primers que s'hi va implicar va ser el beat català Manuel Domingo i Sol (1836 - 1909).

Fill de Tortosa, de ben jove va sentir la crida al sacerdoci i va ser ordenat amb 24 anys. Després de completar els estudis a València, va ser confessor de tres convents i una escola de la seva ciutat natal, i es va bolcar en l'apostolat dels joves. El beat Manuel va poder constatar la pobresa de molts dels seminaristes i les dificultats espirituals i materials que tenien per seguir els estudis. Per això el 1873 va obrir a Tortosa la Casa de Sant Josep, que va començar acollint una vintena de seminaristes d'arreu de la diòcesi. Però els aspirants al sacerdoci amb necessitats econòmiques eren tants que ben aviat el nombre de seminaristes de la casa va superar els 300. Per tal de gestionar millor aquest èxit inesperat, el beat Manuel va fundar la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans, que des de llavors se'n van fer càrrec. Les cases de la nova congregació no van tardar a estendre's per altres bisbats catalans i de la resta d'Espanya. El beat Manuel va ser beatificat per Joan Pau II el 1987.

El silenci en la Litúrgia de les Hores

CONSOL MUÑOZ
Franciscana Missionera

Voldria dedicar aquesta reflexió breu als instants de silenci que s'haurien de guardar durant la celebració de la Litúrgia de les Hores. En el n. 201 de l'Ordenament General de la Litúrgia de les Hores se'ns diu: «Tal com s'ha de procurar d'una manera general que en les accions litúrgiques "es guardi, a més, quan sigui oportú, un silenci sagrat (SC 30)", també s'ha de donar cabuda al silenci en la Litúrgia de les Hores.»

Tots sabem que el silenci és un mitjà preciós d'interiorització, del que estem celebrant. No calen, ni són recomanables, llargs silencis que puguin trencar l'estructura de la celebració, sinó que es tracta, senzillament, d'aquells instants de «pausa», que ens ajudin a pregar amb més devoció, alhora que ens facin prendre plena consciència del que estem celebrant. Les «presses» en el res no són recomanables, ja que aquest s'ha d'omplir d'atenció, sobretot el que comporta cada part de la Litúrgia de les Hores.

Aquest silenci el refereixo, essencialment, al fet que totes les parts de la Litúrgia de les Hores es puguin anar desgranant en un ambient de veritable pregària, i això no ho aconseguiríem amb l'encavalcament d'unes parts amb les altres. Hem de

ser conscients que el temps dedicat al Senyor és un temps privilegiat per a la nostra vida espiritual.

Anar pregant o cantant, serenament, una part rere l'altra (himne, salms, càntic, lectura, responsori, càntic evangèlic, peticions, pare-nostre, pregària), és anar «degustant» les lloances que adrecem al Senyor. Són moments essencials en el viure quotidià, dels qui celebrem, diàriament la Litúrgia de les Hores. Per exemple, si després de la lectura breu fem uns instants de silenci, podrem interioritzar més bé el que acabem de llegir o escoltar, i això ajudarà que la Paraula de Déu es vagi fent vida en nosaltres.

Aquests segons d'«assossec», en el res de la Litúrgia de les Hores, ens poden ajudar molt en les nostres celebracions i fer que la nostra pregària, unida a tota l'Església, sigui veritable lloança d'«olor agradable» que pugui fins a l'Altíssim.

Tampoc no podem oblidar les paraules de Jesús: «Perquè on n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells» (Mt 18,20). És a dir, celebrem la pregària de l'Església tenint Jesús enmig nostre. No és prou això perquè intentem que aquesta pregària sigui feta amb tota la dignitat possible?

«Jesús, t'estimo» (i II)

MN. JOAQUÍN IGLESIAS ARANDA
Rector de la parròquia de Sant Fèlix
(Barcelona)

Va saber aportar llum en moments de foscor i va haver de posar-se ferm davant dels casos de pederàstia dins de la mateixa Església. Sentia un profund dolor davant d'aquests terribles abusos. Com ell mateix va expressar, és inconcebible que un servent de Déu pugui cometre aquestes atrocitats. Però va acceptar bregar amb aquestes complexes situacions, tot suportant dures crítiques perquè no va voler sotmetre's a la dictadura del relativisme moral. Va pagar un preu molt alt davant dels poders mediàtics. Però no va renunciar mai a la seva acèrrima defensa de la veritat. Això és el que va definir el seu pontificat.

Al centre del magisteri de Benet hi havia Jesús, a qui va dedicar els seus últims llibres. Jesús va estar present a la seva vida fins al moment de la mort. Benet no era un mer erudit o

un professor que escriu sobre teologia, ni es limitava a pronunciar belles homilies. Estimava Jesús, i per això el va convertir en el nucli de la seva teologia. Imagino quantes hores de diàleg íntim i fecund tindria amb el gran amic de l'ànima, i com devia interioritzar la seva vida. Converses fructíferes de tu a tu. El que va escriure va ser fruit de la seva amistat amb ell.

El Pere de la nostra Església es trobarà amb la raó última de la seva vocació. En abandonament i confiança, quina bella abraçada es faran! Va tenir cura com millor va saber del ramat que Crist li va encomanar. Com molt bé va dir, a l'inici del seu pontificat, Déu l'havia cridat a cooperar a la vinya del Senyor.

Abans de morir, les seves darreres paraules es van adreçar a ell. Potser era una jaculatòria que anava pronunciant durant el seu trànsit a l'altra vida. S'estava preparant per fer el salt definitiu. Aquest final, al seu llit, m'evoca una enorme tendresa, com la que desperta un infant que li diu a Jesús: t'estimo molt. És tota una declaració. Tot el que va fer Benet va ser perquè estimava molt Jesús, i per això va ser dòcil a la seva Església, tot acceptant els càrrecs que li van encomanar al llarg de la seva vida, fins a arribar a ser elegit Papa. Així ho va proclamar, ho va anunciar i ho va predicar fins a les últimes conseqüències, davant d'una societat fortament secularitzada que no sempre el va comprendre. Però ell hi estava totalment abandonat.

Quanta densitat en aquestes breus paraules! *Jesús*. Amb tot el que implica aquest nom, que ho era tot per a ell. *T'estimo*. T'estimo com a verb en acció: implica una vinculació molt íntima i afectiva. Els seus llavis expressaven la unió plena amb ell. Mai no s'està sol si hi ha amor.

Quina manera tan bella d'acabar la seva vida! Com a Papa emèrit, resumeix amb aquestes paraules la seva densa teologia, que fa d'ell un pare de l'Església, de la talla de sant Agustí, a qui tant admirava.

© Vatican Media

Postals des d'Andalusia

Els periodistes a la mesquita-catedral

Els periodistes cordovesos, i també els escriptors i comunicadors, es van aplegar a la mesquita-catedral de Còrdova per celebrar, amb una Eucaristia, el dia de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes. Tot i que el món de la comunicació ha canviat completament de fesomia, els mitjans i àmbits que abasten el veïnatge universal en un instant, la silueta dels periodistes continua mantenint un atractiu especial. El periodista continua sent «antena de tots els vents» i els mitjans de comunicació, els «nous areòpags», inclòs internet, malgrat les seves característiques especials.

Francesc de Sales es va guanyar a pols el patronatge dels periodistes perquè va ser pioner de la comunicació en el seu temps amb un mètode tan senzill com eficaç: escrivia de dia fulls clandestins i els feia passar per sota les portes, de nit. Escrivia com un àngel. De forma que els francesos el tenen entre els seus clàssics de la literatura.

Avui podem dir que, a la pràctica, tothom pot exercir el «periodisme», a través de les xarxes socials. N'hi ha prou de fer una foto d'interès humà o de difondre una notícia que s'ha vist amb els seus propis ulls perquè es pengi a la xarxa i faci la volta al món, per via digital.

Què cal fer en aquesta hora de la nova època que ens ha tocat viure? Primer, «saber què passa». Per tant, informar-nos bé, en fonts veritables. Segon, «saber per què passa el que passa». I això ens obliga a analitzar les causes i efectes, per comprendre i entendre conseqüències i conclusions. Tercer, «saber per què no passa el que ha de passar». Lògicament, haurem de buscar responsables del fet que se'ns prohibeixin els nostres drets o ens quedem sense els fruits que ens corresponen.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Malgrat les adversitats, sempre actitud positiva

Vull explicar el meu testimoni personal per si pot servir per ajudar algú. Des de fa uns dotze anys, tinc una malaltia minoritària del sistema immunitari que afecta tot el metabolisme, descompensant-ho tot, sense cura ni tractament, que persistirà i farà de les seves. No ho he negat mai, però he fet vida gairebé normal en tot, en la mesura del possible, trobant-me amb la incomprensió d'alguns que es diuen cristians. Entre moltes altres, m'ha provocat diferents tumors i nòduls al coll, tiroides i paratiroides, amb els quals he après a conviure, fins que un bon dia tot ha empitjorat de forma sobtada, brutal i incompreensible per als metges.

Després de múltiples proves, tractaments, consultes i reflexions, a finals de novembre em van operar de càncer de tiroides i de paratiroides. Informada, per part de dos cirurgians molt bons que, si m'operava, tenia un 82% de possibilitats de perdre la parla per sempre, però no tan sols això, sinó també de perdre la vida. Ells es van negar a operar-me pels riscos que corria, degut a la complexitat dels meus antecedents, a la malaltia rara i a un problema greu amb l'anestèsia.

Jo sempre he apostat que me'n sortiria, per tres motius: la fe compromesa i la pregària confiada en el Senyor, que m'estima molt i no m'abandona. Segon, davant d'un cas complex i arriscat, cal anar amb el millor dels millors professionals, que ha fet milers d'intervencions amb èxit i, sobretot, estimat i valorat per tothom pel seu tracte humà, senzill i proper. I tercer, i molt important, en l'època més difícil que m'ha tocat viure on m'hi jugava la vida, ho he afrontat amb la màxima serenitat, valentia, molt tranquil·la, esperançada, tenint molta cura del

meu estat emocional i sempre, amb actitud positiva. Després d'una intervenció duríssima, extremadament dolorosa i molt complexa, tot ha anat bé gràcies a Déu, soc viva i puc tornar a parlar. Per tant, endavant, sempre endavant, i a continuar lluitant, perquè Déu és amb mi.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

El català

Un tret que ens caracteritza com a país és la voluntat i la capacitat d'acollida i d'integració de persones diverses arribades a Catalunya per diferents circumstàncies. La manera d'incorporar aquesta diversitat no exigeix la pèrdua de la identitat pròpia; només demanem la voluntat de convivència en comú i un esforç perquè el català pugui ser la llengua d'aquest conviure.

ANNA MARÍA MUNTADA BATLLE

Dificultats i limitacions

Amb un ull al front i un altre al clatell, crec que ens seria més fàcil entendre el que ens passa i avançar. Tots volem superar les dificultats per estar millor, però també tenim les nostres limitacions.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«Benet XVI era un home proper i admirador de l'art, de la música i de la litúrgia»

Josep Solé Coll, organista titular de la basílica de Sant Pere del Vaticà, va interpretar unes peces musicals durant les exèquies del Papa emèrit

IGNASI MIRANDA

Foto: Dr. Guillermo Simón Castellví

La litúrgia de la missa exequial per l'ànima del papa Benet XVI va comptar, el 5 de gener passat, amb l'acompanyament solemne de la música d'orgue. El responsable de la seva interpretació va ser el català Josep Solé Coll, organista titular de la basílica de Sant Pere del Vaticà des del 2018. Nascut a Sabadell fa 48 anys, està casat i té dos fills. Parlem amb ell sobre la seva participació musical en aquest esdeveniment històric.

Mestre Solé, quin goig haver pogut exercir el ministeri d'organista en una celebració tan important al Vaticà!

Sí, realment va ser tot un goig i alhora també una gran responsabilitat. Va ser una cerimònia molt rellevant, que va ser seguida pràcticament arreu del món.

Quines peces va interpretar al funeral?

El Rèquiem de Giovanni Pierluigi da Palestrina i dues composicions de Johann Sebastian Bach: la *fantasia en Do menor BWV 562* i una adaptació de la cançó *Vine, dolça mort*. Aquesta darrera, molt emocionant d'escoltar-la i d'interpretar-la, vaig triar-la expressament, tenint en compte l'admiració del papa Benet per l'il·lustre compositor alemany. La composició vaig interpretar-la mentre el fèretre del Sant Pare era traslladat cap a les grutes vaticanes

per ser-hi enterrat. Personalment, de tot el ritual de l'enterrament del papa Benet, considero que el moment més colpidor va tenir lloc el dimecres 4 de gener, quan li van posar el vel blanc sobre la cara moments abans de tancar definitivament el taüt. Hi era present, perquè vam haver de cantar uns salms a la basílica vaticana.

A la cerimònia exequial també hi van participar els seus dos fills, que cantaven en el cor.

Sí. El meu fill gran té 12 anys i el petit en té 10. Són encara «veus blanques». Com a pare, em sento molt feliç que els meus fills cantin en el cor. Compartim tantes coses!

Com funciona el servei de la música al Vaticà?

És força complex, perquè hi intervé molta gent, però en realitat tot està ben coordinat, atès que hi ha responsables per a cada àrea. En un esdeveniment d'aquesta magnitud, com va ser el funeral del papa Benet, mantenir un ordre jeràrquic és essencial per al seu bon funcionament. El cerimonier del Sant Pare de seguida es va posar d'acord amb el director de la Capella Musical Pontifícia Sixtina i, al seu torn, ell es va

«Vaig triar expressament la cançó “Vine, dolça mort”, tenint en compte l'admiració del papa Benet per Bach»

Josep Solé va ser l'artífex de la música al funeral del papa Benet XVI.

Unes funcions que impliquen una dedicació permanent.

Exactament. Forma part de la meva feina, no només tocar a les celebracions, sinó fer de pianista acompanyant als assajos. Com que la Sixtina és un cor professional, hem d'assajar cada dia: al matí amb els nens, els *pueri cantors*, i a la tarda tots plegats, adults i nens. No puc dir que sigui una feina de despatx, però, en el meu cas, estic darrere d'un piano o d'un orgue... Certament, és una feina que comporta un estudi diari i constant.

Vostè ha tingut una magnífica formació musical. Se sent deixeble de grans figures de la música com monsenyor Valentí Miserachs o el mateix Joan Paradell, el seu predecessor en el càrrec?

Sí, és clar. Jo vaig estar vuit anys a Santa Maria la Major, amb estreta col·laboració amb tots dos. A més, monsenyor Miserachs va ser el director del Pontifici Institut de Música Sacra durant els meus anys d'estudi i aprenentatge. Per tant, el lligam que m'uneix amb tots dos és cabdal. De tot s'aprèn i de tot un s'emmiralla.

Suposo que manté vincles amb altres catalans que viuen a Roma.

Sí. De fet, aquí hi ha una associació que es diu Catalans a Roma, formada per la comunitat catalana a Itàlia, de la qual són socis tant Joan Paradell com monsenyor Valentí Miserachs. Tot i que tinc contacte amb alguns dels integrants de l'entitat, m'agradaria tenir-ne més. Fundada l'any 1997, l'associació du a terme la tasca sempre vital de

crear ponts socioculturals entre Catalunya i Itàlia.

Va conèixer personalment Benet XVI? Ell també va ser un gran músic.

Vaig tenir l'honor de poder donar-li la mà en dues ocasions. La primera vegada s'esdevingué quan jo era el representant dels alumnes del Pontifici Institut de Música Sacra i ens van concedir la gràcia d'anar a saludar-lo. I la segona vegada, va ser ell mateix que va venir a l'Institut perquè es complia el centenari de la seva fundació. Professors i alumnes vam tenir l'oportunitat de poder-lo saludar i ens vam sentir molt còmodes. Va ser una experiència molt bonica que ens va aportar a tots els presents una gran energia. Benet XVI era un home proper i admirador de l'art, de la música i de la litúrgia, que va tot lligat. De fet, és també el nostre món.

Pel que fa al papa Francesc, l'ha conegut?

Vaig poder saludar-lo al començament del seu pontificat, perquè amb els nens de la Capella Musical Pontificia Sixtina vam anar a la Casa Santa Marta, al Vaticà. És l'única vegada. D'ençà que em van nomenar organista de les celebracions del Sant Pare, no he tingut l'oportunitat de tornar-lo a saludar. Amb el papa Francesc no hi ha tanta interacció com hi havia amb Benet XVI, el qual fins i tot ens va arribar a demanar la interpretació d'unes peces musicals concretes.

coordinar amb mi per tal de planificar el programa musical. Es tracta, per tant, d'una gran estructura que està molt ben organitzada. Per exemple, hi ha organistes substituïts previstos per a unes determinades emergències.

Va néixer a Sabadell i ara treballa a Roma.

Vaig venir a Roma com a estudiant. Em vaig formar al Pontifici Institut de Música Sacra de Roma. Jo treballava a Sabadell en una escola i vaig demanar permís a la feina per acabar el curs superior d'orgue i en teoria hi havia de tornar, però al final les coses van anar diferent... Aquest 2023 ja fa vint anys que me'n vaig anar. Ja puc considerar-me un «romà d'adopció».

Quines són les principals atribucions que té com a organista titular de la basílica de Sant Pere del Vaticà?

Com a organista, desenvolupo primordialment dues funcions: tocar a les celebracions del Capítol de la basílica, format pels canonges i el cardenal arxipreste, d'una banda, i a les celebracions del Sant Pare amb la Capella Musical Pontificia Sixtina, de l'altra.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNIC
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

El Vendrell, 140 anys de «Pastorets»

Amb vint-i-sis quadres, és un espectacle per a tota la família

PEP BARGALLÓ I JANÉ
President dels *Pastorets del Vendrell*

Enguany es compleixen 140 anys —se'n té constància documental— de la primera representació dels *Pastorets* al Vendrell. L'any 1883 es van estrenar al *Círculo Moral e Instructivo* uns *Pastorets* infantils, escenificats només per nens, fins i tot la Mare de Déu i una pastora eren nois. S'anomenaven *Los Pastorcillos en Belén*, i Pau Casals, amb set anys llavors, formava part del cor de diables. La música era composta per Carles Casals, pare de Pau Casals.

Cent quaranta anys després —i per cinquanta-setena temporada consecutiva—, el diumenge 15 de gener, amb un col·lectiu de més de 150 col·laboradors, es va obrir el teló del Teatre Municipal Àngel Guimerà per escenificar la primera represen-

tació dels *Pastorets del Vendrell*, al·trament considerats com «els *Pastorets* de Catalunya».

Vint-i-sis quadres espectaculars, amb molts efectes especials i una plasticitat molt aconseguida, misatges penetrants i dosis de comicitat fan que siguin uns *Pastorets* familiars, per al gaudi de tota la família, per a grans i petits.

Dels *Pastorets* d'enguany, cal destacar que, gràcies als *Pastorets Infantils/Juvenils*, alguns dels actors més rellevants són sortits del planter. Per això, l'entitat n'està molt cofoia, d'aquestes incorporacions, la qual cosa vol dir que s'augura un futur assegurat per a les representacions.

Fins al 5 de febrer, cada diumenge, a les cinc de la tarda, es podrà gaudir al Teatre Municipal Àngel Guimerà d'aquest magne espectacle.

El Teatre Municipal Àngel Guimerà del Vendrell és un equipament municipal concebut per donar cabuda a la representació de tot tipus d'arts escèniques, com teatre, dansa i música. Així mateix, s'hi desenvolupen altres activitats de caràcter cultural i social lligades a entitats de la vila. Va ser inaugurat el setembre del 2009, després d'una llarga remodelació de l'antic teatre de La Lira Vendrellenca. Actualment, compta amb un aforament de 415 places, dins d'un recinte modern dotat dels avenços tècnics dels espais escènics del segle XXI.

Mantinguem i potenciem el nostre llegat, contribuïm a donar a conèixer la nostra riquesa cultural, col·laborem-hi, participem-hi i, tal com deia Pau Casals, conservem aquestes tradicions, que són l'ànima de la nostra terra.

Per a informació i reserva d'entrades: tel. 977 662 993 i 696 446 885, o a la web www.pastoretsdelvendrell.cat

Flickr / ibomic ibomic

Gràcies als seus experiments, els experts han aconseguit un important descobriment.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Una altra troballa sobre el càncer

FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tot el que sigui augmentar el coneixement sobre com es comporten les cèl·lules canceroses és molt ben rebut en el camp de la medicina i una troballa feta recentment per un grup de recerca de la Universitat de Tel Aviv, dirigit pel doctor Amit Gutwillig, i publicada a la revista *eLife*, crec que és prou interessant per parlar-vos-en. Aquest equip d'investigadors estudia els limfòcits T, que destrueixen cèl·lules de càncers especialment agressius.

En els seus experiments aconseguiren estimular aquests limfòcits a fer la seva feina destructora i es trobaren amb el fet que sovint veien que cèl·lules canceroses estranyament grans sobreviuen a l'atac que se'ls infligia. I, és clar, van voler escatir què tenien d'especial aquestes cèl·lules resistents a l'acció dels limfòcits. Les observaren al microscopi i es trobaren amb la sorpresa que no eren una simple cèl·lula sinó dues, una dintre l'altra. Què havia passat? Que algunes cèl·lules

malignes, quan començava l'atac dels limfòcits, corrien a amagar-se dintre de companyes i feien un complicat exercici que els permetia travessar-ne la membrana i penetrar-hi. Això feia que, encara que els limfòcits aconseguissin matar la cèl·lula que feia com de closca, la que quedava dins restava protegida de l'atac. I, és clar, un cop retirada l'acció dels limfòcits, aquestes supervivents continuaven actuant i dividint-se com si res. El càncer continuava.

Els investigadors van fer aquesta observació en càncers del tipus melanoma, però després van constatar que això també passava en els de còlon i mama. Saber, doncs, el que succeeix en aquests casos serà un pas en un futur per trobar tractaments que ho impedeixin.

Com veieu, l'estudi dels mecanismes del càncer és molt complex. Hem de donar gràcies als investigadors que ens en van descobrint els secrets.

TRADICIONS REMEIERES

El caqui

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

El caqui (llat., *Diospyros kaki*, cast., *palo santo*) és un arbre originari d'Àsia i que es conrea a la Xina i al Japó des del segle VII, però que no arribà a Europa fins al segle XIX. A la dècada del 1870 entrà el caqui a Europa, atesa la qualitat de la seva fruita de forma rodona que gaudeix d'un gust molt dolç —tot i que hi ha varietats amb un gust més astringent i aspre— i aporta magnesi i potassi a l'organisme, juntament amb les nombroses vitamines que contribueixen al creixement i desenvolupament dels ossos. Estudis recents han posat de manifest les seves virtuts antioxidants i afavoreix el trànsit intestinal.

En alguns indrets, com ara Florida i Califòrnia, s'ha promogut el conreu del caqui no només per la fruita que aporta, sinó també per les característiques de la seva fusta, que és molt densa, elàstica i resistent, usada per fer guitarres, llançadores i bastons per jugar al golf.

Cada any, per la tardor, quan el caqui ja té a punt els seus fruits saborosos a punt de ser collits, els colors vius són una meravella de les hortes conventuals, on hi podem contemplar les branques dels caquis, carregades de fruita que agafen totes les tonalitats del color taronja i, sense trencar-se, sostenen uns fruits grossos com pomes, amb una dolçor intensa no comparable a cap altra fruita coneguda. L'aparença exterior del caqui madur és la d'un tomàquet, però amb un to ataronjat i amb una polpa molt dolça i tova, talment com si fos melmelada: boníssima al gust del paladar!

La seva ingesta en temps tardoral reforça el sistema immunològic, evitant els refredats sobretot si, alhora, també es mengen combinats amb taronges, que són una fruita antioxidant que alenteix l'envelliment cel·lular. A l'article vinent us vull parlar, si Déu vol, sobre les propietats remeieres del mill.

Flickr / Franco Hurtado

Àngel Marquès va escriure un llibre sobre el santuari de Lourdes.

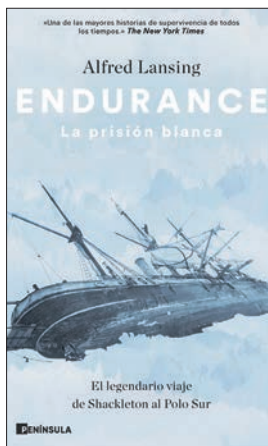
La seva ingesta en temps tardoral reforça el sistema immunològic.

DOMINIQUE SABOURDIN-PERRIN

Isabel de Hungría
Ediciones Palabra, 2022, 192 pàg.

Gran figura espiritual del segle XIII, santa Isabel d'Hongria va ser filla d'Andreu II d'Hongria i esposa de Lluís IV de Turíngia. Aquesta princesa, la curta vida de la qual va barrejar llegenda i veritat, mai no va deixar de tenir cura, per amor, dels més febles: els infants, els necessitats i els malalts. Ha estat anomenada «la princesa dels pobres».

ALFRED LANSING

Endurance. La prisión blanca
Ediciones Península, 2023, 400 pàg.

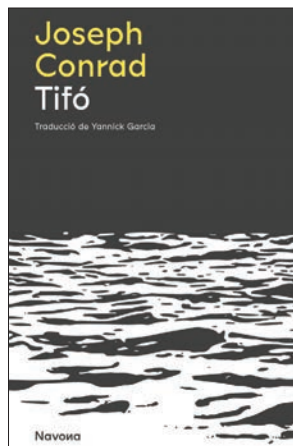
El desembre del 1914, sir Ernest Shackleton i una tripulació de vint-i-set homes van embarcar a l'*Endurance* rumb al Pol Sud, amb l'objectiu de travessar per terra l'Antàrtida, l'últim continent inexplorat. Un mes després, el vaixell encallava al gel, a les proximitats del Cercle Polar Antàrtic...

CLAUDIO ALBERTO ANDREOLI

Juan Pablo I
Ediciones Encuentro, 2022,
202 pàg.

L'autor, que va conèixer personalment el beat Albino Luciani, mostra la llum de santedat i el compromís en la recerca de l'essència de l'Evangeli de qui va ser conegut com «el somriure de Déu». Joan Pau I, el pontificat del qual és un dels més breus de la història, va ser beatificat el 4 de setembre del 2022.

JOSEPH CONRAD

Tifó
Navona Editorial, 2023, 176 pàg.

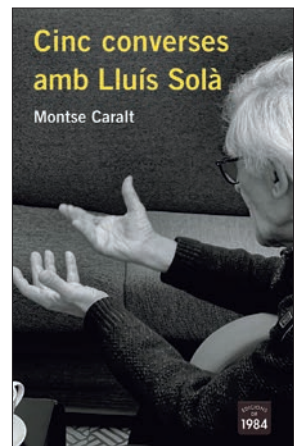
Inspirat en els anys que Joseph Conrad va passar navegant pel mar, *Tifó* és una exploració de la conducta humana amb una prosa magistral. En una novel·la en què el protagonista és el mar, quan el baròmetre indica perill a causa d'una tempesta, el capità MacWhir pren una decisió: continuen endavant.

ÓSCAR GARCÍA AGUADO

Manos Unidas.
Una preciosa vocación
Editorial Ciudad Nueva, 2022,
168 pàg.

El 1959, les dones d'Acció Catòlica d'Espanya van posar en marxa la primera campanya contra la fam, a partir de la qual es va anar configurant l'actual Mans Unides. L'essència d'aquesta ONG de l'Església catòlica espanyola per al desenvolupament als països empobrits és l'Evangeli i la Doctrina Social de l'Església.

MONTSE CARALT

Cinc converses amb Lluís Solà
Edicions de 1984, 2022, 160 pàg.

A través de les converses que la filòloga Montse Caralt ha mantingut durant diverses èpoques amb Lluís Solà, el lector pot conèixer els anys de formació del poeta i les passions que l'han anat conquerint: l'amor pel teatre, la lluita per la llengua, la necessitat de canviar el món de l'ensenyament, etc.

CRÍTICA DE MÚSICA

ALBA NOGUERAS
Periodista musical

El refugi —literal o figurat— és un espai de recolliment, un lloc que separa un exterior tempestuós d'un interior de pau. Dimecres 18 de gener, bufava un vent fred a Barcelona i un grup de persones ens vam recollir a la seva catedral per sentir-hi un programa titulat *Bach i l'espiritualitat*, interpretat per Mercè Sanchís, organista i professora d'orgue i piano a l'Escolania de Montserrat; un refugi al cor de la capital que era, alhora, literal i figurat. El concert, programat en el marc del Cicle de l'Orgue de la Catedral, va anar precedit per unes paraules del seu director artístic, Juan de la Rubia; «el programa és una exaltació de les grans formes que va desenvolupar el compositor: la tocata, la fuga i la fantasia», i va afegir, «diríem que en Bach, la música i l'espiritualitat són indissociables».

I tothom que escolti el seu llegat ho pot corroborar: és una música que se t'instal·la al pit i hi fa niu, que desprèn un sentit de transcendència difícil de trobar i, segurament, encara més difícil de descriure. Vam començar el concert amb la *Tocata, Adagio i fuga en Do Major BWV 564*: Sanchís va inundar les parets del temple, primer amb força i sensibilitat, després amb calma i serenitat, amb uns terres que semblava que no haguessin d'arribar mai, com si tant l'ínterpret com el públic restessin flotants dins un mateix somni musical. A *Vater unser im Himmelreich BWV 682* vam avançar cap a un altre camí; cap a una materialització de les preocupacions que ens remouen, que sense adonar-nos-en, es van aclarint i acaben sent llum.

Continuava el *Preludi i fuga en si menor BWV 544* com una gran roda que no es pot arribar a aturar mai i, amb la destresa de Sanchís, se'ns convencien a tots els assistents que allò que estàvem sentint no podia estar explicat de cap altra manera. Finalment, amb la *Fantasia en Sol Major BWV 572*, coneguda també

Un refugi anomenat Bach

com a *Piece d'Orgue*, vam poder comprovar la importància del timbre en un instrument com el que ens ocupa; la ressonància dels greus i la projecció dels aguts impacten, fins i tot, físicament a tot aquell que els escolti. Com a propina després dels aplaudiments, el concert va acabar amb una de les obres més conegudes del compositor, la *Tocatta en re menor BWV 565* i, com si estigués acordat, les campanes van repicar

en sincronia, fusionant-se en harmonia amb el comiat de la vetllada.

El pròxim concert del cicle serà el dimecres 15 de febrer a les 20 h i anirà a càrrec de Catalina Vicens, organista del Museo San Colombano de Bologna i especialista en *organetto*, l'orgue portatiu medieval i renaixentista. L'entrada és lliure i es demana al públic una aportació mitjançant taquilla inversa per tal de col·laborar amb les despeses del Cicle.

XXXIII Cicle de Concerts d'Orgue de la catedral de Barcelona

20 h

15 de febrer, Catalina Vicens

15 de març, Andrés Cea

19 d'abril, Valentín Lukan

17 de maig, Enrique Martín Laguna

Entrada lliure

AMB BON HUMOR

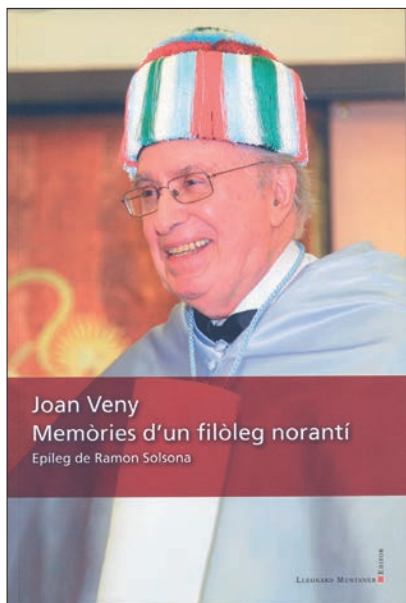

CRÍTICA LITERÀRIA

MN. JOSEP RUAIX I VINYET
Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

Veny, un enamorat de les paraules

JOAN VENY

Memòries d'un filòleg norantí
Ed. Lleonard Montaner, 2022,
184 pàg.

Amb el títol que he posat a aquesta ressenya definiria l'autor de l'obra (on ja surt l'expressió, cf. p. 135). En efecte, Joan Veny i Clar, nat a Campos (Mallorca) en 1932, després resident a Lleida i finalment afincat a Barcelona, ens va explicant la seva vida —tota ella dedicada professionalment a la filologia— però reblint contínuament la narració d'apunts sobre paraules o dites més aviat rares (dialectalismes, arcaïsmes, col·loquialismes...), sobre les quals fa útils explicacions i sovint en dona l'etimologia. Hom queda meravellat del munt de coses que ha arribat a fer: estudis, ensenyament, conferències, participació en congressos, labor en institucions, publicacions... Sobre aquest darrer aspecte, el llibre ofereix la seva bibliografia, que ocupa trenta-sis pàgines.

Per sort, en vida la tasca de Joan Veny ja ha estat força reconeguda, com ara amb la Creu de Sant Jordi (1997), dos doctorats *honoris causa*, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2015) i moltes més distincions.

Una de les seves característiques personals és el bon caràcter, que no sempre es troba en les figures del camp filològic. El qui signa n'ha pogut gaudir un parell de vegades, constatant la veritat d'una afirmació que sobre ell havia fet un altre filòleg balear, Francesc de B. Moll: «És un dels casos en què es pot dir en tota veritat que la cara és el mirall de l'ànima» (p. 81).

Tornant al primer aspecte, Veny confessa: «A mi, m'ha seduït l'òxid de la llengua antiga, els colors dels dialectes, les meravelles de la creació literària ...» (p. 128). I un xic després: «El vessant de la lingüística que m'ha apassionat ... ha estat la variació dialectal, antiga i moderna, on es nota el paper de la geografia, de la història, de la vida social, de les forces creatives internes» (p. 129).

Per concloure, podem citar novament l'autor quan expressa els seus valors: «Paciència i treball, humilitat i ambició d'alta volada.» Valors, és clar, vàlids en tots els camps de l'activitat humana.

RAUXA

El riu de la infantesa (i II)

Després de Belianes apareix la gran plana urgellenca, i en travessar aquesta amplada el Corb, indecís, es desdibuixa. Tanmateix, tot sol enmig del no-res, l'antic molí de la Sinoga ens parla d'un temps en què el riu portava prou aigua per moldre el gra de mitja comarca. Més avall, hi ha el poble abandonat dels Eixaders: només en queda una casa i els darrers vestigis de l'església, dos arcs gòtics, ja fa molts anys que algú se'ls va endur pedra a pedra. Poc abans de deixar el secà, el Corb voreja l'enrunada Torre del Coix, un mas immens propietat d'un marquès, on uns avantpassats havien fet de parcers. De petit, quan el padrí m'hi portava, escoltava embadalit les històries de la família que em contava. El Corb s'estreny per poder passar per sota el Canal d'Urgell i així, tot d'una, la llera reneix quan s'acosta Vilanova de Bellpuig, on tinc les arrels familiars. A partir d'aquí el riu es confon amb els nombrosos recs i sèquies del regadiu i s'alimenta de l'aigua tranquil·la que li aporta l'estany d'Ivars per, finalment, anar a morir al gran Segre. Potser les nimfes no s'han banyat mai a les aigües del Corb, i a les seves ribes no s'hi ha lliurat mai cap èpica batalla; fins i tot ens costaria trobar cançons o poemes que en lloïn la discreta bellesa; de vegades els mapes se n'obliden... Però malgrat tot, qui el té com a part del paisatge de la infantesa li atorga íntimament la mateixa categoria de riu que l'Ebre o el Sena. Un riu així acostuma l'infant a fixar-se en tot allò que no és evident, a no deixar-se enganyar per les coses espectaculars i a estimar les coses amagades, silencioses i eixutes.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

VIDA CONSAGRADA

El **dijous 2 de febrer**, a les 19.15, el cardenal Joan Josep Omella celebra l'eucaristia a la catedral de Barcelona amb motiu de la Jornada de la Vida Consagrada.

INTERIORITAT

El **dijous 2 de febrer**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco de Barcelona. Més informació: tel. 934 291 803.

SAVIESA

El **divendres 3 de febrer**, a les 20.45, escola de pregària *Orar con los libros de la Sabiduría* a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 4 de febrer**, a les 9.45, taller de cal·ligrafia *Iniciació a la lletra carolina* amb Conxa Adell. Més informació: activitatspuelles@gmail.com.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

Els **dijous del 7 del 28 de febrer**, a les 19.00, seminari *Algunes claus espirituals per a decidir bé* amb Laura Rius (tel. 933 172 338).

Girona

SANT ANTONI ABAT

El **diumenge 29 de gener**, a les 10.00, missa a Santa Maria dels Turers; a les 12.30, benedicció del bestiar.

SANTA BRÍGIDA

El **diumenge 5 de febrer**, a les 12.00, aplec de Santa Brígida a la seva ermita a Amer (celebració de la Paraula).

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 10 al 12 de febrer**, art i espiritualitat *Silenci*, es roda (Ikebana d'hivern). Tel. 973 291 699.

Tarragona

PASTORETS

El **diumenge 29 de gener**, a les 17.00, els pastorets al Teatre Àngel Guimerà del Vendrell (tel. 977 662 993).

ACCIÓ CATÒLICA

El **dilluns 30 de gener**, a les 19.00, presentació de l'Acció Catòlica renovada al Centre Tarraconense El Seminari.

CANDELERA

El **dijous 2 de febrer**, a les 11.00, festa de la Candelera a la parròquia de Sant Joan Baptista de Valls.

VIDA CONSAGRADA

El **dijous 2 de febrer**, a les 19.00, espai de pregària entorn de la vida consagrada al col·legi Santa Teresa de Jesús de Tarragona; el **diumenge 5**, a les 11.00, celebració eucarística amb les comunitats de vida consagrada amb l'arquebisbe Joan Planellas a la catedral de Tarragona.

AMICS DE LA CATEDRAL

Fins al **dissabte 25 de març**, a les 24.00, es poden presentar els treballs al III Premi Literari *Relats a la catedral de Tarragona* per promoure l'ús literari del català i del castellà als centres educatius. Més informació: acatedra@tinet.cat.

Terrassa

«LA MÚSICA DEL CEL»

El **diumenge 5 de febrer**, a les 17.30, concert *El registre de l'orgue. Els colors de les veus* amb el Cor Zógora i el Cor de Noies de l'EMM Pau Casals (el Vendrell), Montserrat Vidal (flauta) i Jonatan Carbó (orgue) a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els educadors siguin testimonis creïbles ensenyant la fraternitat i ajudant els joves més vulnerables

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Jaume Aymar, Juan Manuel Bajo, Jaume Balateu, Pep Bargalló, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Carme Escalles, Juanjo Fernández, Quique Fernández, Antonio Gil, Xavier Graset, Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Lucía Montobbio, Rodrigo Moreno, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Alba Nogueras, Joan Pallarès-Personat, Josep Rúaix, Sebastià Taltavull, Enric Termes, Valentí Serra, Josep Vilarubias, Josué Villalón

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralte (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - Dipòsit Legal B14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El P. Kalil Jaar és el director de Missatgers de la Pau al Pròxim Orient i rector de Santa Maria de Natzaret, a Jordània. El P. Kalil va ser a Barcelona, a l'octubre, on va participar en una trobada d'esglésies-hospital de campanya i va compartir el seu testimoni en l'acollida a refugiats cristians iraquians. Com ell mateix reconeix, gràcies a aquesta experiència ell i la seva feligresia «van tornar a la vida».

Com van arribar els refugiats iraquians a la seva parròquia?

El 2014 va començar la tragèdia amb l'onada de refugiats cristians de Mossul, que van haver de deixar enrere tot el que tenien (casa, feina...) i buscar refugi a Jordània. He d'agradir molt la generositat del rei Abdullah de Jordània, que va obrir les fronteres del país i va donar l'ordre que els cristians de Mossul refugiats podien entrar sense visat i va sufragar el viatge dels qui no podien pagar-se'l. Van arribar unes 12.000 famílies. Gairebé totes les esglésies de Jordània van participar en l'acollida d'aquestes famílies. A la meua parròquia hem tingut acollides més de 500 famílies. Esperen que un dia, a través d'ACNUR, puguin anar a viure a un altre país perquè tornar al seu és gairebé impossible.

Què els ofereix la parròquia?

Intentem tenir-los ocupats i que es puguin guanyar la vida d'una manera digna. Sobretot, volem protegir la seva dignitat humana, perquè els cristians de Mossul, que eren molt rics allà, ho han deixat tot. Només han vingut amb la seva fe, sense res. Volem ajudar aquestes famílies de manera que no se sentin humiliades.

Els nens són la prioritat?

Garantim el dret de protecció i educació dels nens iraquians. Per això vam obrir una escola per als nens que no podien registrar-se en escoles jordanes. Els oferim educació perquè no oblidin el que van estudiar al seu país i donem feina a 15 professores iraquianes. Oferim ajuda alimentària i financera a les

P. Kalil Jaar, director de Missatgers de la Pau al Pròxim Orient

Agustí Codinach

«No vull que els joves oblidin la necessitat de donar suport als altres»

famílies; tenim una petita clínica mèdica on oferim serveis bàsics de salut gratuïtament; tenim un centre per ensenyar informàtica i així els joves poden trobar feina al mercat local; hem creat un petit taller de costura on treballen gairebé 200 mares. Amb els sous, aquestes dones aconsegueixen estabilitat i podem comprar menjar per a les seves famílies. L'objectiu sempre és protegir la dignitat humana.

Com ha impactat a la parròquia aquesta acollida?

Nosaltres sabem el que és la guerra, sabem el que és ser pobre, sabem el que és dormir amb gana... per això hem de tenir fe i confiança

en Déu. Abans que arribessin els refugiats, la meua parròquia era una església morta. Els refugiats han donat un bon exemple als meus feligresos i ara la meua església és una de les més vives de Jordània. Per a mi, una Església que no dona suport als pobres és una Església morta. Jo no vull que els joves oblidin la necessitat de donar suport als altres. Si Déu ens ha donat tant, és per poder ajudar els altres. Li demano a Déu que ens doni la capacitat de continuar servint la gent que necessita amor, respecte o qualsevol servei. Els serveis que oferim per als adults, els nens i els joves són una obra d'amor.

Catalunya Cristiana

www.catalunyaacristiana.cat

**Més actualitat,
més continguts,
més seccions...
Més a prop teu!**

**Edició
digital
per només
90€ l'any**

**Edició en
paper per
145€ l'any
+
Edició digital
gratis!**

subscripcions@catalunyaacristiana.cat

93 409 27 70

**Nova
web**

